ANUL III No. 11-12-13-14 IUNIE-IULIE 1926

APOSTOLUL

CURIERUL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DIN BUCUREȘTI

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ

Redacția și Administrația la Arhiepiscopia Bucureștilor

Abonamentul pentru preoți, diaconi și instituții 100 lei pe an, pentru cântăreți și paraoliseri 60 lei pe an.

PARTEA OFICIALA

CIRCULĂRI

Sărbătorirea femeii creştine ca mamă

Circulara Nr. 3996 din 24 Iulie 1926.

Prea Cucernice Părinte,

Trimitem P. C. V. copie depe adresa Sf. Sinod Nr. 326/a. c., și vă invităm a o comunica tuturor preoților din acel protopopiat, ca să se conformeze întru totul hotărârilor luate de Sf. Sinod, relativ la praznicul „Adormirea Maicii Domnului".

„Sf. Fecioară Maria — Maica Domnului și Mântuitorului Nostru Iisus Hristos — prin această nemăsurată vrednicie s'a bucurat în toate timpurile în Biserica noastră de o deosebită cinste Poeții și cântăreții s'au întrecut a o cinsti, iar pictorii și zugravii a ni-o înfățișa în cele mai subtile creațiuni ale penelului. Toate acestea însă n'au fost și nu sunt decât exprimarea concretă a sentimentelor de cari creștinătatea cea dreaptă a fost în toate timpurile însuflețită. In Ea și prin Ea Dumnezeu pune în fața oamenilor o pildă de cea mai desăvârșită mamă, isvor nesecat al celei mai puternice și nesecate iubiri de mamă.

Biserica noastră vede în Sf. Fecioară, pe lângă celelalte prerogative și calități, întruchipat exemplarul celei mai alese mame cu care Dumnezeu a binevoit să dăruiască omenirea. Sub acest aspect, plastica creștină, în deosebi cea ortodoxă, a înțeles să o reprezinte în cele mai dese cazuri. Maica Domnului cu pruncul Iisus în brațe este tipul cel mai cunoscut, cel mai răspândit, de reprezentare plastică al Sf. Fecioare, adică *mamă*.

De aceia, în timpurile acestea când maternitatea și sporul de familie e supus la grele încercări, a pune în fața creștinilor pilda Sf. Fecioare, însemnează nu numai a le-o înfățișa ca model de cinstire, dar și ca pildă de mamă, de urmat.

Purcezând dela aceste considerațiuni, Sf. Sinod, în năzuința sa de a menține între fiii Bisericii noastre întreg spiritul de maternitate al femeii române, îi pune în față pe această aleasă între alese, sfântă mamă, și, scoțând în relief această calitate, îndeamnă pe toți creștinii a-i urmă pilda.

Praznicile pe cari Sfânta noastră Biserică le-a rânduit pentru cinstirea Sf. Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioarei Maria, sunt minunate prilejuri de a face educație poporului, scoțând în relief calitatea ei de mamă, și prin ea cinstind și glorificând pe toate femeile creștine mame.

In acest scop, cu frățească dragoste, avem onoare a Vă face cunoscut, că Sf. Sinod, în ședința sa dela 22 Iunie 1926, deliberând asupra acestei chestiuni, a dispus ca, în toate bisericile din țară, la praznicile Maicii Dom-

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

nului, şi în deosebi la praznicul „Adormirii Maicii Domnului“ din 15 August, *să se glorifice femeia creştină în calitatea ei de mamă.*

Aducându-Vă acestea la cunoştinţă, Vă rugăm a dispune ca, cu prilejul praznicului Adormirii Maicii Domnului, în toate bisericile, şi de către toţi preoţii acelei de Dumnezeu păzite eparhii, să se dea o deosebită însemnătate acestui punct, susţinut printr'o puternică propagandă spiritul de maternitate şi făcând din acest praznic ziua mamei creştine.

Primiţi, Vă rugăm. Inalt Prea Sfinţite ale Noastre întru Hristos frăţeşti îmbrăţişări.

p. Arhiepiscop şi Mitropolit,
† TITU S. TARGOVIŞTEANUL

Consilier referent,
Pr. EUGEN BARBULESCU

Chetele în biserici

Circulara Nr. 3997 din 24 Iulie 1926

Prea Cucernice Părinte,

Sfântul Sinod, prin adresa Nr. 339/a. c., Ne comunică următoarele:

„Apelurile la caritatea publică din partea multelor societăţi filantropice, în mai toate cazurile, se manifestă prin diferite chete şi discuri purtate prin biserici. Aceste chete şi discuri în biserici au ajuns atât de numeroase, încât aproape că nu sunt sărbători mai deosebite într'un an în care biserica să nu-şi poată — prin discuri în biserici — să-şi acopere propriile sale nevoi. Desigur că se întâlnesc pe drum două interese egal de îndreptăţite, cari trebuesc armonizate.

In acest scop, Sf. Sinod ţinând seamă de toate nevoile, în şedinţa sa din 30 Iunie 1926, a hotărât:

„Orice fel de colectă, şi ori de cine s'ar face, 50% din produsul ei întotdeauna va rămâne în folosul bisericii unde se poartă, pentru acoperirea nevoilor sale culturale, filantropice, etc“.

Scriindu-vă acestea, Vă rugăm a le aduce la cunoştinţa cucernicilor preoţi din circumscripţia P. C. V.

p. Arhiepiscop şi Mitropolit,
† TITU S. TARGOVIŞTEANUL

Consilier referent,
Pr. EUGEN BARBULESCU

Pentru cercetarea activităţii preoţilor

Circulara Nr. 3814 din 19 Iulie 1926

Prea Cucernice Părinte,

Vă invităm ca, pentru bunul mers al lucrurilor, pe viitor să faceţi toate posibilităţile să inspectaţi şi activitatea pastorală a preoţilor.

De asemenea, este necesar să cercetaţi cari sunt îndeletnicirile preoţilor în timpul liber, cu ce se ocupă? Ce citesc? E absolut necesară o intensificare mai mare a ocupaţiunii intelectuale, mai ales pentru preoţii tineri.

p. Arhiepiscop şi Mitropolit,
† TITU S. TARGOVIŞTEANUL

Consilier referent,
Pr. EUGEN BARBULESCU

Circulara Nr. 3666 din 15 Iulie 1926

Prea Cucernice Părinte,

Vă invităm a pune în vedere tuturor parohiilor din protopopiatul P. C. V. ca, atunci când se face vreo recomandare, atât de cântăreţi, paracliseri cât şi dirijori, să arate — *în încheerea consiliului parohial* — data părăsirii postului, decesului sau demisiunii aceluia în al cărui loc se face recomandarea; aceasta spre a se evita creiarea de corespondenţă zadarnică, şi în acelaş timp aceste date fiind absolut necesare a fi trecute în registrul personal, înlesnind cererile de eliberări de certificate din partea celor ce au nevoie.

Anterior s'au mai comunicat aceste lămuriri, dar fără să se ţină seamă de ele de toţi şi în toate parohiile.

Preotul paroh, sau suplinitorul, are datoria să consemneze în încheerea consiliului parohial aceste date. Toate recomandările ce se vor face pe viitor, şi în care nu vor fi arătate datele de mai sus, vor rămâne fără a li se da curs.

p. Arhiepiscop şi Mitropolit,
† TITU S. TARGOVIŞTEANUL

Consilier referent,
Pr. EUGEN BARBULESCU

Prea Cucernice Părinte,

Ministerul Cultelor, prin adresa Nr. 24741/a. c. Ne face cunoscut că, în chestia salarizării preoţilor suplinitori, se menţine

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

dispoziţia din 1925, adică salariile vor fi achitate mai târziu, când se va cunoaşte situaţia fondului respectiv, exceptându-se dela aceasta ieromonahii dela parohiile vacante, cari vor primi salariul la timp.

p. Arhiepiscop şi Mitropolit,
† TITU S. TARGOVIŞTEANUL

Consilier referent,
Pr. EUGEN BARBULESCU

Circulara Nr. 3665 din 15 Iulie 1926

Prea Cucernice Părinte,

Aducem prin aceasta la cunoştinţa tuturor preoţilor din Arhiepiscopia Noastră, că orice zidire din nou sau reparaţie de biserică, casă parohială, etc., cum şi orice lucrare de pictură, nu poate fi începută mai înainte de a avea aprobarea Noastră

Pentru aceasta, să puneţi în vedere tuturor consiliilor parohiale că, conform legii după constituirea comitetelor de reparaţii, vor înainta prin protopopiate ofertele, devizele şi proectele de picturi ce vor prezentà 2-3 ofertanţi, fără a da înainte nici o sumă, care ar angajà lucrarea.

După primirea aprobării asupra uneia din persoanele prezentate la ofertă, abia atunci se începe lucrarea, iar ofertantul va depune o garanţie bănească sau în efecte, ce va fi ţinută de parohie timp de un an după recepţionarea lucrării, ca chezăşie ca s'a lucrat conştiincios, şi se va despăgubi din ea, dacă nu s'a lucrat solid. Facem răspunzători pe paroh şi consiliul parohial în primul rând, de orice abatere dela aceasta, cari vor fi urmăriţi conform legii, şi vor răspunde cu averea lor de pagubele pricinuite.

Vă facem atent în al II-lea rând pe P. C. V. asupra executării acestui ordin, deoarece am observat călcarea lui pe alocuri.

p. Arhiepiscop şi Mitropolit,
† TITU S. TARGOVIŞTEANUL

Consilier referent,
Pr. EUGEN BARBULESCU

Jurământul preoţilor din consiliile comunale

Circulara Nr. 3998 din 24 Iulie 1926

Prea Cucernice Părinte,

Vă dăm mai jos — în copie — cuprinsul adresei Nr. 349/a. c., a Sfântului Sinod:

Inalt Prea Sfinţite,

Sf. Sinod este sesizat de faptul că, conform nouei legi administrative, preoţii cari sunt chemaţi în consiliile comunale ca membri de drept, sunt supuşi la prestarea unui jurământ pretins de textul legii.

Faţă de această chestiune, Sf. Sinod, în şedinţa dela 3 Iulie a. c., a hotărât ca acelor preoţi, membri de drept în consiliile comunale, cărora li se va cere să depună jurământul, să ceară blagoslovenie dela chiriarhul său, iar chiriarhul să li-o dea.

Aducându-Vă acestea la cunoştinţă, Vă rugăm Inalt Prea Sfinţite, să primiţi, etc."

P. C. V. veţi face cunoscut acestea preoţilor din acel protopopiat.

p. Arhiepiscop şi Mitropolit,
† TITU S. TARGOVIŞTEANUL

Consilier referent,
Pr. EUGEN BARBULESCU

PAROHII VACANTE

Onor. Administraţii a Curierului Eparhial „Apostolul".

Am onoare a vă ruga să bine voiţi a dispune publicarea în Curierul Eparhial Apostolul", a vacantărei de preot ajutător la biserica **„Sf. Ioan Moşi"**, prin avansarea Pr. Traian Chirulescu în postul de paroh la această biserică, pe ziua de 1 Aprilie a. c.

Parohia are 200 familii. Locuinţă pentru preot-ajutător — deocamdată — nu este; salariul după lege şi venitul Epitrahilului.

Protopop Econ. IOAN GEORGESCU

Protopopiatul de Ilfov-Bucureşti

1. Parohia **„Principele Carol"** devenind vacantă prin decesul preotului I. Ghiorghiade se publică ocuparea ei. Doritorii de a ocupa această parohie vor fi, *numai licenţiaţi în teologie sau slujitori în parohii urbane.*

Această parohie are oproximativ 700 familii, şi o singură biserică nouă. Casă parohială nu are. In afară de venitul epitrahilului şi salariul cuvenit, alte venituri nu mai are.

Orice alte informaţiuni, la Protopopie.

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

2. Concurs

Se aduce la cunoştinţa doritorilor că, parohia **„Roșiori"** Com. Chiroiu-Roşiori, este vacantă de preot paroh, prin transferarea titularului Pr. Th. Rădulescu, în Capitală.

Parohia are 400 familii şi o singură biserică, în stare bună. Pe lângă salariul cuvenit gradului de studii şi venitul epitrahilului, alte venituri nu mai are.

Pentru orice alte informaţiuni candidaţii se vor adresa la protopopie.

Protopop, Icon. N. POPIAN

Protopopia Circ. I Giurgiu

1. Concurs

Se publică concurs pentru ocuparea postului de preot paroh dela parohia Trestenicu Tomuleşti, devenit vacant pe ziua de 1 Iulie a. c., prin demisiunea Preotului paroh Constantin Marinescu, care a cerut regularea drepturilor sale la pensie.

1. Parohia Trestenicu Tomuleşti are două sate cu două biserici: Parohiala în Trestenicu Tomuleşti, cu hramul Sf. Dumitru Basarabov în stare mediocră şi filiala în Trestenicu Popeşti, cu hramul Sf. Ecaterina, în stare bună.

2. Parohia are 346 familii cu 1521 suflete, după cum urmează: parohia: 186 familii cu 805 suflete, filiala 160 familii cu 716 suflete. Ambele biserici se întreţin din subvenţii.

3. *Beneficii pentru preot a)* Salariu conform gradului de studii plus accesoriile.

b) Ajutoare dela credincioşi nu poate avea.

c) Venitul epitrahilului se cifrează la 3000 lei anual.

d) In parohie este începută o casă parohială de paiantă care este ridicată şi învelită fără să fie terminată complect.

e) Biserica are pentru folosinţa personalului 17 pogoane pământ arabil.

Solicitatorii vor adresa cererile însoţite de acte în regulă la cancelaria Potopopiei Giurgiu.

---

2. Concurs

Se publică concurs pentru ocuparea parohiei Răsucenii-de-Jos, devenind vacantă cu începere dela 1 Iulie a. c. prin demisionarea Pr. paroh Radu Sorescu, care a cerut regularea drepturilor la pensie.

Parohia Răsucenii-de-jos are o biserică parohială de zid în stare de funcţionare şi este compusă din două sate, Răsuceni şi Carapancea.

Parohia Răsucenii de jos are 230 de familii cu 965 suflete. Personalul bisericesc are în folosinţă 17 pogoane pământ arabil casă parohială nu are.

Beneficii pentru preot: In afară de salariu care e potrivit gradului de studii, mai are venitul epitrahilului care se cifrează la 3000 lei anual.

Gara cea mai apropiată e Toporu de pe linia Giurgiu-Videle.

Doritorii se vor adresa cupetiţiune şi acte în regulă la cancelaria Protopopii în Giurgiu.

---

3. Concurs

Se publică concurs pentru ocuparea parohii Oinacu, devenind vacantă pe ziua de 1 Iulie a. c. prin demisiunea Pr. Paroh Ion Vişenescu, spre a-şi regula drepturile la pensie. Parohia Oinacu are o biserică de zid cu hramul „Adormirea", în stare mediocră şi este compusă dintr'un singur sat, Oinacu care are 335 famiilii cu 1200 suflete.

Parohia Oinacu are 17 pogoane pământ, casă parohială nu are.

Venitul epitrahilului se ridică la 4000 lei anual, iar salariul este cel corespunzător gradului de studii.

Doritorii vor adresa acte în regulă la cancelaria Protopopii în Giurgiu, conform regulamentului de numire al preoţilor, publicat în „Apostolul" Nr. 11—1925.

Protopop, Pr. GH. T. POPESCU

Protopopia Plăşii de jos din Capitală

Concurs

Se publică concurs pentru ocuparea postului de preot ajutător dela parohia Iancu Vechiu cu termen de 30 zile dela această publicaţiune în „Apostolul".

Parohia este compusă din 380-400 familii cu 2000 suflete.

Biserica parohială este de zid în bună

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

stare, întreţinută de stat. Mai este preotul paroh cu care împarte veniturile.

I. *Beneficii pentru preot:*

a) Primeşte salariul şi accesoriile dela stat conform legii;

b) Venitul epitrahirului se cifrează la circa 1000-1500 lei lunar.

c) Casă de locuit nu are.

II. *Indatoriri:* Cele cerute de legile bisericeşti şi sfintele canoane. Cererile însoţite de acte şi memoriile necesare, (vezi regulamentul de numire al preoţilor publicat în Apostolul No 11/925) se înaintează oficiului Protopopesc care cu raport amănunţit le trimite Arhiepiscopiei.

Protopop Econ. TR. VINTILESCU

Protopopia 2-a Breaza, jud. Prahova

Concursuri

Se publică concurs pentru ocuparea locurilor vacante la următoarele parohii, în termen de 30 de zile dela această publicaţie:

Urbane: 1 *Parohia Sinaia* cu 350 familii, fără biserică, devenită vacantă prin decesul preotului Gr. Teodorescu. Beneficiile constau din salariul gradului de studii şi venitul epitrahilului care se cifrează la circa 12.000 lei anual. In parohie este un spital şi un gimnaziu de băeţi şi fete. Casă parohială n'are.

2. *Parohia Filipeştii de Târg* cu o populaţie de 300 familii. Are o singură biserică de zid, în bună stare.

Veniturile preotului sunt: salariul conform gradului de studii şi venitul epitrahilului cifrat la circa 10000 lei anual.

Parohia n'are casă parohială.

Rurale: 1. *Parohia Coţofeneşti*, comuna Poiana-Verbilău, cu o populaţiune de 225 familii. Se compune din următoarele sate: Coţofeneşti, unde este situată biserica parohială şi Mălăeşti de sus cu biserica filială «Adormirea». Ambele biserici sunt în bună stare şi se întreţin de stat.

Beneficii: Salariul conform gradului de studii cu un spor de 25 % la salariul de bază pentru pământ şi venitul epitrahilului de circa 5000 lei anual.

2. *Parohia Ghirdoveni,* postul de preot ajutător. Acest post este plătit de comună. Parohia are 2 biserici şi o populaţiune de 730 familii.

Venitul, afară de salariu, se cifrează la 12.000 lei anual, plus folosinţa a 3 Ha. pământ.

3. *Parohia Meliceşti* din satul Meliceşti, comuna Telega, cu o populaţie de 260 familii. Biserica este de zid, în bună stare şi este întreţinută de stat.

Beneficii: Salariul dela stat conform gradului de studii, un ajutor anual dela comună de 5000 lei anual şi venitul epitrahilului de circa 8000 lei anual.

Parohia are 5 Ha. pământ şi casă parohială cu 4 camere încăpătoare.

4. *Parohia Pietriceaua* din satul Pietriceaua, comuna Brebu cu o populaţiune de 200 familii şi o singură biserică. Parohia este întreţinută de stat.

Beneficiile ce se pot avea în această parohie sunt: salariul conform gradu'ui de studii cu un spor de 25 % la salariul de bază pentru pământ şi venitul epitrahilului de circa 10000 lei anual.

5. *Podul Vadului* din comuna Breaza de Jos, cu o populaţie de 230 familii şi o singură biserică de zid, veche, întreţinută de Stat.

Beneficii: Salariul gradului de studii şi venitul epitrahilului de 6000 lei anual. Parohia are 6 Ha. pământ.

6. *Parohia Plopeni* din comuna Plopeni cu o populaţiune de 230 familii. In parohie este o singură biserică. Biserica este de zid şi în bună stare.

Veniturile din parohie sunt: salariul conform gradului de studii şi venitul epitrahilului care se cifrează la 5000 lei anual. Neavând pământ biserica, preotul primeşte la salariul de bază un spor de 25%.

Parohia are casă parohială cu 2 camere şi antreu.

7. *Parohia Predeal,* nou înfiinţată, actualmente fără biserică enorială. Beneficii: salariul gradului de studii cu un spor de 25% asupra salariului de bază pentru pământ şi venitul epitrahilului care se cifrează la 5000 lei anual.

In această parohie este şi o şcoală normală de fete, pentru care se preferă candidatul ce va avea licenţa în Teologie spre a putea preda cursul de religie.

8. *Parohia Şotrile,* cu o singură biserică

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

în stare bună, de zid. Are o populaţie de 500 familii. Biserica este înzestrată cu 6 Ha. pământ.

Veniturile constau din: salariul gradului de studii şi venitul epitrahilului de 10.000 lei anual.

9. *Parohia Urleta* din comuna Băneşti, satul Urleta, cu o populaţie de 230 familii. Are o singură biserică construită din lemn.

Beneficiile din această parohie sunt: salariul gradului de studii, venitul epitrahilului care se cifrează la 6000 lei anual şi folosinţa a 6 Ha. pământ.

In parohie există un comitet pentru construirea unei noui biserici.

Candidaţii vor înainta cererile însoţite de actele şi memoriile necesare — prevăzute de regulamentul pentru numirea preoţilor, publicat în Apostolul No. 11/925 — oficiul protopopesc.

Protopop, V. OPRIŞ

Protopopia Jud. Teleorman, Circ. II-a Roşiori-de-Vede

Concurs

Se publică concurs pentru ocuparea parohiei **Bivoliţa** jud. Teleorman cu termen de 30 zile dela această publicaţie în „Apostolul".

Parohia este alcătuită din Comuna Bivoliţa şi un mic cătun, având împreună 350 familii şi 1400 suflete.

1. Biserica parohială cu hramul Sf. Ioan Botezătorul, de zid în stare ruinată.

Beneficii pentru preot:

a) Salariul dela Stat conform gradului de studii plus accesoriile actuale;

b) Venitul epitrahilului;

c) Biserica e dotată cu 17 pogoane de pământ pentru folosinţa personalului bisericesc.

Indatoriri: Cele cerute de legea de organizare bisericească şi sf. Canoane.

Notă. Cererile însoţite de acte şi memoriile necesare (vezi regulamentul de numire a preoţilor, publicat în „Apostolul" Nr. 11 1925, se înaintează oficiului protopopesc, care cu raport amănunţit le trimete Arhiepiscopiei.

Protopop, Econ. FLORU IONESCU

Protopopia Ploeşti

Concurs

Postul de cântăreţ dela parohia **Conduratu** din Protopopia Circ. I Ploeşti fiind vacant se publică concurs pentru ocuparea lui.

Parohia este alcătuită din satul Conduratu cu 286 familii şi 1296 suflete având singură biserica parohială S-ţii Impăraţi.

Beneficii: Salariul bugetar de cântăreţ conform gradului de studii plus sporurile de scumpete, venitul epitrahilului circa 1000 lei anual şi cota cuvenită din pământul arabil dat spre folosinţă gratuită personalului bisericesc.

Doritorii de a ocupa acest post vor înainta cererile însoţite de actele necesare oficiului parohial respectiv spre cele de urmare.

Protopop, Econ. St. IORDĂNESCU

Protopopia Jud. Muscel, Circumscripţia II

1. Concurs

Se publică concurs pentru ocuparea postului de preot paroh din parohia **Vultureşti**; pe ziua de 1 Octombrie 1926 devenind vacant; Se cere un termen de 30 de zile dela data publicaţei în „Apostolul".

Parohia este formată din satele:

Vultureştii de sus cu 118 familii;

Vultureştii de jos cu 120 familii;

Bătieştii cu 70 familii.

Fiecare sat îşi are biserica sa, de zid şi în bună stare. Biserica este întreţinută de Stat; parohia are şi un preot ajutător plătit de comună.

Preotul primeşte salariul conform gradului de studii.

Venitul epitrahilului poate 3-4 mii lei anual.

Biserica are 8 jum. h. a. pământ arabil şi fâneţe. Preotul are obligaţiunile prescrise de legile bisericeşti şi Sf. Canoane.

Cererile pentru ocuparea postului, însoţite de acte şi memoriile necesare se vor înainta oficiului protopopesc.

---

2. Concurs

Se publică concurs pentru ocuparea postului de preot paroh din parohia **Cetăţenii**

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

Deal, Com. Cetăţenii-Muscel, cu termen de 30 zile dela această publicaţie.

Parohia este alcătuită din satele:

1. Cetăţenii Deal cu 110 familii;
2. Mesteacănu cu 117 familii.

Biserica parohială (Cetăţenii-Deal) şi filială (Mesteacănu) sunt de zid, în stare potrivită.

Preotul primeşte salariul potrivit gradului de studii.

Venitul epitrahilului foarte slab: 1000-3000 lei anual. Casă parohială, pământ nu are.

Indatoriri: Cele cerute de legile bisericeşti şi Sf. Canoane. Cererile însoţite de acte şi memoriile necesare se înaintează prin oficiul protopopesc, Sf. Mitropolii.

Protopop, Pr. ILIE CERCEL

N.B. Parohia devine vacantă pe ziua de 1 Sept. a. c.

Protopopiatul Jud. Dâmboviţa

1. Concurs

Se publică concurs pentru ocuparea postului de preot paroh din parohia **Cucuteni,** cu termen de 30 zile dela această publicaţie în „Apostolul".

Parohia este alcătuită dintr'un singur sat cu 221 familii şi 934 suflete. Biserica este de zid în bună stare.

Ca beneficii pentru preot, primeşte salariu dela Stat conform gradului de studii.

Venitul epitrahilului se cifrează circa 5000 lei anual. Pământ nu are şi nici casă parohială.

Cererile însoţite de acte şi memoriile necesare se înaintează oficial acestei protopopii, care, cu raport amănunţit se trimit Arhiepiscopiei pentru aprobare.

---

2. Concurs

Se publică concurs pentru ocuparea postului de preot paroh din parohia **Manga** cu termen de 30 zile dela această publicaţie în «Apostolul».

Parohia este alcătuită dintr'un singur sat cu 226 familii şi 876 suflete.

Biserica este de zid în stare bună. Ca beneficii pentru preot primeşte salariu dela Stat, conform gradului de studii.

Venitul Epitrahilului se cifrează la 3000 lei anual. Are şi 4 Ha. pământ fâneaţă.

Casă parohială nu are.

Protopopiatul Jud. Dâmboviţa

3. Concurs

Se publică concurs pentru ocuparea postului de preot din parohia **Petroşiţa II** „Intâmpinarea Domnului" din satul Valea Ţâţii, cu termen de 30 zile dela această publicaţie în „Apostolul".

Parohia este alcătuită dintr'un singur sat: Valea Ţâţii cu 145 familii şi 550 suflete. Mai poate îngriji şi de enoriaşii din satul Adunaţi cu 96 familii şi 350 suflete. Biserica este de zid în stare bună. Ca beneficii pentru preot primeşte salariul dela Stat conform gradului de studii.

Venitul Epitrahilului se cifrează la 3000 lei anual. Pământ şi casă parohială nu are.

---

4. Concurs

Se publică concurs pentru ocuparea postului de preot paroh din perohia **Stăneşti,** cu termen de 30 de zile dela această publicaţie în „Apostolul".

Parohia este alcătuită din satele:

1. Stăneşti cu 156 familii şi 567 suflete;
2. Mereni cu 162 familii şi 823 suflete.

Biserica parohială este de zid, în stare foarte bună.

Ca beneficii pentru preot primeşte salariu dela Stat conform gradului de studii.

Venitul epitrahilului se cifrează la 5000 lei anual. Are 8 jum. Ha. pământ arabil. Casă parohială nu are.

Protopop, DEM. N. POPESCU

---

5. Concurs

Se publică concurs pentru ocuparea postului de preot paroh din parohia Māneşti cu termen de 30 zile dela această publicaţie în Apostolul.

Parohia este alcătuită din satele:

1. Măneşti cu 291 familii şi 1067 suflete.
2. Drăgoeşti cu 168 familii şi 456 suflete.
3. Pârvuleşti cu 87 famili şi 331 suflete.

Biserica parohială şi cele 2 filiale sunt de zid în stare bună. Ca beneficii pentru preot:

Primeşte salariu dela Stat, cuvenit gradului de studii. Venitul epitrahilului este de circa

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

zece mii lei anual. Are $8^1/_2$ Ha. pământ fâneaţă.

Cererile însoţite de acte şi memorii se înaintează protopopiei, care cu raport amănunţit se trimit Arhiepiscopiei pentru a dispune.

---

6. Concurs

Se publică concurs pentru ocuparea postului de preot paroh din parohia *Raciu*, cu termen de 30 zile dela această publicaţie în „Apostolul".

Parohia este alcătuită dintr'un singur sat cu 350 capi de familii şi 1280 suflete. Biserica este de zid, nouă, făcută în 1913, iar preotul primeşte salariu dela Stat, conform gradului de studi. Venitul Epitrahilului se cifrează la 4000 lei.

Pământ arabil pentru personal are 17 pogoane. Casă parohială are cu două camere.

Cererile însoţite de acte şi memorii se înaintează acestei potropopii pentru a se face recomandarea celui în drept.

---

7. Concurs

Se publică concurs pentru ocuparea postului de preot paroh. din parohia „*Sturzeni*", jud. Dâmboviţa, cu termen de 30 zile în „Apostolul".

Parohia este alcătuită dintr'un singur sat „Sturzeni" cu 117 familii şi 400 suflete.

Biserica parohială este de zid, în bună stare. Beneficii pentru preot, salariul cuvenit gradului de studii.

Pământ şi casă parohială nu are.

Cererile însoţite de acte şi memorii, se înaintează oficial Protopopiei, cari cu raport amănunţit le trimit Arhiepiscopiei pentru aprobare.

Protopop, DEM. N. POPESCU

Protopopia Circ. I. Teleorman

1. Concurs

Se publică concurs pentru ocuparea postului de preot-paroh la parohia **Bragadiru,** cu termen de 30 zile, dela publicarea vacanţei, în Apostolul.

1. Parohia are 1350 familii şi formează sat complect.

2. Biserica parohială este de zid în stare bună.

In parohie, mai este un preot plătit de enoriaşi, cu care se împart veniturile.

a) Beneficii pentru preot: Primeşte salariul corespunzător gradului de studiu plus sporurile.

Venitul se cotează la circa 2500 lei lunar.

Casă parohială nu are.

b) Indatoriri: Cele cerute de legile şi regulamentele bisericeşti şi Sf. canoane.

Cererile însoţite de acte se înnaintează protopopiei.

---

2. Concurs

Se publică concurs pentru ocuparea postului de preot-paroh dela parohia „Sf. Apostoli" din **Alexandria,** cu termen de 30 zile, dela publicarea vacanţei, în „Apostolul".

1. Parohia are populaţie de 470 capi de familie.

2. Biserica parohială este de zid, construcţie nouă, foarte bună şi frumoasă.

Mai este şi un preot ajutător cu care se împart veniturile.

Beneficii pentru preot: Primeşte salariul de 600 lei lunar cu toate sporurile şi gradaţiile, dacă eventual sunt, venitul epitrahilului se cifrează la 2000 lei lunar.

Pentru casă parohială are două căsuţe mici cari se pot amenaja.

Indatoriri: Cele cerute de legile şi regulamentele bisericeşti şi Sf. Canoane.

Cererile însoţite de acte, se înaintează protopopiei.

p. Protopop Pr. GHEORGHE R. PAUNESCU

Anunţăm pe toţi preoţii din eparhia noastră cum şi pe alţii în mâna cărora cade *„Apostolul"* că şi anul acesta tipărim „Calendarul Ortodox" de perete tot în editura revistei *„Apostolul"*. Doritorii de a-l avea să ne anunţe din vreme prin o c. p. câte exemplare vor, spre a şti ce număr tipărim.

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

PARTEA NEOFICIALĂ

CONSFĂTUIREA

cu titlu de învăţătură, avută de I. P. S. Patriarh Miron cu preoţii din protopopiatul de Giurgiu, cu prilejul vizitei I. P. S. Sale de acum un an, ţinută în ziua de 8 Aprilie ora 4 p. m., în localul Ateneului popular din Giurgiu, unde este şi şcoala comercială.

Deşi această consfătuire trebuia să fie strict intimă, totuşi prin felul de expunere meşteşugit al patriarhului şi cu tonul blând de apostol, a fost de cea mai mare zidire sufletească pentru aleasa şi numeroasă asistenţă.

Din cauza ocupaţiunilor de tot felul, zice I. P. S. Sa, mi-e cu neputinţă a vedea cu ochii mei toate satele eparhiei mele. Aş fi fericit ca măcar odată în viaţa mea să văd pe toţi fiii mei sufleteşti. Dar bunul Dumnezeu mi-a dat atâta bogăţie de credincioşi în toată ţara, încât de aş avea viaţa cât a lui Matusalem, şi încă nu mi-ar îngădui să-mi împlinesc gândul. Şi atunci, ca patriarh şi stăpân al vostru am ales modalitatea aceasta, ca rând pe rând să adun pe preoţii din 50—60 comune la un loc, ca apoi fiecare să ducă la rândul lui din duhul şi dragostea mea de biserică şi ţară şi îndrumările mele către turma cea cuvântătoare încredinţată mie spre păstorie.

De altă parte am ales această conferinţă confidinţială, fiindcă, sunt unele lucruri cari nu se pot scrie şi se împărtăşesc mai bine aşa nemijlocit. Ţara s'a mărit în lung şi şi în lat. Am dat de mult belşug şi bine. Dar cum sunt lucrurile adesea ca în orice bun să fie şi un rău, în orice bucurie să se amestece şi un picur de pelin amar, ca bucuria să nu fie deplină, tot aşa şi aici. Până mai ieri eram toţi de aceiaşi lege, acum ne-am făcut de-odată 18 milioane de Români, cari nu mai formează o masă omogenă de acelaş neam şi lege, ba chiar între Români sunt unii cari urmează în ale credinţei pe papa dela Roma şi de aci nici-o serbare nu vom avea fără a fi presărată şi cu ceva amărăciune.

Vedeţi moşii şi strămoşii noştri au dorit, au visat să vadă pe un voevod ca pe Mihai Viteazul unindu-i sub un sceptru, iar când Vodă Ferdinand I i-a unit pe toţi şi s'a dus la Alba-Iulia spre a sărbători încoronarea neamului n'au luat toţi parte, chiar dintre Români, deci sărbătoarea n'a fost deplină.

De aceia trebuie să fim azi îndoit de veghetori, ca să nu ni se atingă şi să strice tradiţiile de neam şi lege; căci, cetăţenii neromâni uşor pot da ţării alt colorit străin.

Unii dintre C. V, aţi auzit sau poate aţi citit de un mare scriitor rus, anume *Petrov.* Acesta a scris multe cărţi, ce în mare parte au ajuns şi la noi. Acesta spunea într'o carte, că într'o ţară undeva departe era un episcop bătrân ce nu mai putea îngriji de turma sa că nu mai putea lucra: de la o vreme adormise toate trebile, într'un cuvânt mergea foarte rău episcopia lui. Intr'un timp Dumnezeu l-a chemat la sine şi a venit unul mai tânăr. Acesta cum s'a suit pe tronul episcopal a început să scrie la porunci, la pastorale etc..., şi atâtea porunci date în toate privinţele, încât crezuse că relele o să dispară cu totul. Odată şi-a chemat pe toţi sfetnicii la sine, să-şi dee seama ce-au făcut cu ordinile sale şi să-i raporteze despre rezultate. Toţi tăceau până când unul mai bătrân rupse tăcerea şi zise: «Prea sfinţite, ordinile sunt multe şi bune pe hârtie dar lucrurile sunt tot ca pe vremea bătrânului adormit întru fericire!....

Şi atunci ce-i de făcut? Mai bine să te cobori din înălţimea scaunului tău între popor, căci face mai mult o vorbă faţă către faţă, decât o mie de porunci trimise prin poştă în scris dintre cari unele rămân şi nedesfăcute ori nici nu mai ajung. Iată dar necesitatea vizitelor canonice, de cari am făcut multe în viaţă; dar ocupaţiunile multe ale înaltei mele poziţii, acum adesea ori mă împiedică să merg pretutindenea.

Dorinţa mea este să vă spun de astădată nu partea cea bună a activităţii de aci a preoţimei, şi spre marea mea bucurie ştiu că şi aci e un cler destul de la înălţimea

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

chemării sale. Cunosc multe bune cari pentru scurtimea vremei nu le mai ating. Cred că pildele bune urmașii le vor spori din ce în ce mai mult.

Deaceia acum voi aminti mai ales numai unele din relele ce s'au încuibat în munca clerului și cari trebuiesc stârpite dela rădăcină. Aceasta să nu vă descurajeze, dacă vă voiu arăta unele scăderi, căci e lucru chiar necesar ca puținul timp să-l folosim spre a curăți holdele de neghină și de buruieni și atunci sămînța bună se va desvolta de sine, ușor și neturburată.

Sunt vre-o 3 rele pe care să căutăm a le îndrepta:

Cei ce cunoașteți istoria bisericii știți că rușii când s'au creștinat întâiu nu știau de unde să ia forma de credință a unei religiuni.

Stăpânirea împărătească de pe vremea aceia a trimis o deputație în centrele lumii să vadă și examineze credința lor. A ajuns la Constantinopol, unde asistând la serviciul religios săvârșit în biserica Sf. Sofia, acest serviciu divin a fost făcut cu atâta artă și fast încât deputații au rămas încremeniți de frumuseța bisericii, farmecul întregului interior, icoane, bolte, cântări sublime, preoții cucernici în odăjdii strălucite, mișcări grațioase, pline de evlavie, citanii cu aleasă dicțiune și pătrunzătoare, încât la urmă au exclamat: **„Aici într'adevăr locuește Dumnezeu"**, să spunem împărătesei că așa religie ne trebuie nouă. S'au încreștinat după ritul răsăritean.

Vedeți, noi în biserica noastră avem asemenea slujbe și practice cum nu au altele culte pe lume. Departe de mine gândul de a împuțina ceva din însemnătatea acestor slujbe sau a le micșora din măreție, îmi vine în minte însă un proverb că: «de la sublim la ridicol este numai un pas». De ce spuu acest lucru? Pentrcă la noi adeseori se întâmplă asta.

Dacă slujba e bine făcută, fără greș, cu atenție, cu evlavie, sentimentul creștin de cele ce slujește, este înălțător, dacă nu sunt aceste condiții, ea devine ridiculă. Și durere, că îți vine greu să reproduci, cum se slujește de unii preoți, încât te prinde mirarea, că bietul popor se mai poate mulțumi cu așa ceva.

De aceia nu-i mirarea că lumea mai bună care a văzut aiurea lucruri frumoase, când intră în bisericile noastre și vede pe preot cu stita ruptă și atârnată într'o parte, că celelalte odăjdii nu-s spălate, când aude pe cântăreț înșirând cuvinte fără rost, fără opreală, cântând ne înțeles și pe nas, când vede neorânduiala — cum unul merge în dreapta și altul în stânga și multe-multe altele, întoarce capul într'o parte cu oarecare dispreț. Cu astfel de slujbe nu ne mai putem menține sentimentul religios. Intelectualii ne disprețuesc, iar poporul de la țară — în măsura în care devine mai cult, mai pretensiv — ne va lăsa și el.

Cu aceste experiențe am venit să vă spun, că nu mai merge cu această stare de lucruri. Am introdus cercurile pastorale ca cei buni să controleze modul de slujire.

Nimeni ca noi și catolicii nu au atâtea slujbe pentru toate trebuințele, Cele 7 taine corespund la tot atâtea stări sufletești. Mai sunt alte slujbe pentru toate trebuințele omenești, acatiste și fel de fel de molifte, sfeștanii, pe cari protestanții, sectanții nu le au. Poporul de orice religie ar fi, simte nevoia de a alerga la preot la orice nevoie, căci sufletul omenesc e acelaș, și negăsind mângâierea acestor slujbe la ai săi aleargă la noi. Din experiență pot să vă spun cum în Ardeal credincioșii altor religii alergau la preoții noștri pentru slujbe. E o necesitate sufletească slujirea tainelor cari, își au baza în sfânta scriptură și a celorlalte slujbe particulare.

Deci ritualul nu trebue înlăturat cum cred unii atinși de protestantism, dar trebue condus bine ca să nu se desguste lumea de el.

Atât slujbele din biserică cât și de-acasă etc., trebuesc oficiate cu toată demnitatea și seriositatea, ca să impuie credincioșilor. Un mare rău este, că poporul rău învățat de preoți, nu distinge între slujbele particulare, pentru nevoile unui om, și slujbele pentru trebuințele colective cum este *sf. liturghie*.

Dar oare slujba liturghiei în biserica noastră este colectivă?

După ce preotul dă binecuvântarea, apoi pe măsură ce se urmează răspunsurile de la strană, femeile încep să alerge prin biserică, aprinzând lumânări pe la sfesnice, lovindu-se unele de altele, înghesuindu-se pe la icoane și mergând unele din dreapta

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

la stânga; altele întors. Altele vin cu pomelnice, scot batista legată cu 7 aţe, desleagă banii în vederea tuturor, merg la uşile altarului, conturbă pe preot. Aprinde lumânarea, o scapă pe jos, iar o ridică, o lipeşte de un sfeşnic, se îndoaie. E o desordine balcanică, chiar şi atunci când este slujba în momentele cele mai culminante — când se săvârşeşte prefacerea pâinii şi a vinului în însuş corpul şi sângele Domnului, la rugăciunea «Pre tine te lăudăm».... atunci când chiar răsuflarea urmează să se oprească... fiind toţi conştienţi de sublimitatea acţiunii rituale. Iar poporul celălalt — în loc să asculte cu toată concentrarea, — umblă cu ochii după ele. Aceasta nu mai este cult, ci deadreptul profanare a cultului.

Acest lucru se poate tolera la oameni, cari sunt în stare de semi sălbăticie, şi nu la ceice au pretenţiunea de civilizaţie.

De aceia am venit să vă îndemn ce trebuie să faceţi? Preoţii să ţină cuvântări de felul cum să stea lumea în biserică în timpul slujbei; mai ales când preotul săvârşeşte în altar repetând drama mântuirii noastre, toţi trebuie să stea smirna. Poporul trebuie să ştie, ce înseamnă sf. liturghie şi atunci se va acomoda. Cu astfel de slujbe, cu desordine de bâlciu, unde fiecare îşi ispräveşte daraverile proprii, ne mirăm de acest popor, cum de a mai rămas credincios?... Mai ales acum după războiu, când s'a sfărâmat orice autoritate, el trece prin sita minţii lui orice vorbă, orice mişcare a preotului... nu mai este poporul docil şi ascultător de altădată: orice îi spunea preotul era pentru el literă de evanghelie. Acum când tronurile se prăbuşesc, când sectele atacă ritualul, tu preot să fii conştient de fiecare gest, că dacă nu, ai pierdut poziţia.

Chestiunea trecerii preotului la vohod peste ceice sunt bolnavi este prea periculoasă şi compromiţătoare. Produce la unii desgust, la alţii râs. Inlăturând obiceiul acesta neestetic şi neplăcut de a trece peste cei culcaţi, se pot învăţa creştinii să atingă haina preotului sau dându-le spre sărutare sf. Potir, atingându-le capul cu el.

Bieţii poporeni purced în naivitatea lor în bunăcredinţă astfel; au bune intenţii; deaceea nu trebuie respinşi brusc, ci trebuie să procedăm cu ei cu bunăvoinţă, nu bruscându-i sau ocărându-i, ci spunându-le totul şi de sigur, se vor acomoda.

La această desordine se mai adaugă mulţime de alte abusuri rituale. La daruri unii preoţi pomenesc câte $^1/_2$-$^3/_4$ de oră cu glas tare.

Toate acestea compromit şi trebuiesc înlăturate, altfel unul câte unul, din oamenii claselor pricepute ne vor părăsi şi vom rămâne cu bisericile goale.

Observaţi de exemplu cum se fac în unele biserici parastasele, cum preotul isprăveşte ceeace numai el ştie, căci nimeni nu-l ascultă. Publicul este conturbat de slujnicile familiei, cari împart şi aprind la lumânări, aproape până se cântă Condacul. Trebuie preotul să facă ordine. După «binecuvântare» toţi trebuie să stea smirnă şi atenţi.

In alte părţi întregul ritual se transformă în adevărate *superstiţii*: slujbele rituale nu le mai cere molitfelnicul, ci diferite femei cari practică toate superstiţiile, ce vin să plătească oricât numai să'i citească rugăciunea cum o concepe ea: să se roage preotul ca Dumnezeu, pe una s'o despartă de bărbatul ei, s'o ia altul şi viceversa, ca pe cutare vecin să-l blesteme şi fel şi fel de păgânisme, cari deadreptul sfidează evanghelia.

Acesta nu-i creştinism. Legea noastră este legea iertării şi a iubirii deaproapelui, chiar a duşmanului, căruia să nu-i dorim nici un rău. Şi atunci pe toată linia aceste femei n'au margine, nu cunosc fondul religiei creştine, gândurile lor sunt gânduri diavoleşti. Iar preoţii mercantilizează slujbele lor; nu se simţesc datori a îndruma pe cale bună pe cei greşiţi, ci încasează taxele mărite de gravitatea cazurilor. Acestea nu se mai pot tolera.

E scris în cărţile noastre sfinte că «vrednic e lucrătorul de plata sa», şi «cine slujeşte altarului dela altar să mănânce». Poporul nostru iarăş are simţ de a vedea dacă preotul are sau nu inimă pentru el. Când îl ştie pe preot la locul său, îl plăteşte adeseori mult mai mult de cât ar cere el, căci în general poporul e darnic; dar nu-i îngăduit a-i arăta că este lacom după bani. Nu-i iertat a privi toate prin această prismă a câştigului.

Preotul peste tot trebuie să aibă un sfat de dat pentru fiecare caz înparte după natură şi împrejurare. Toată clipa preotului trebuie folosită pentru popor, ca să vadă că eşti părintele lui, că trăieşti pentru el. Şi atunci

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

şi poporul te va răsplăti. Unii au ideea că toată plata să ne-o dea Statul, renunţând la ofrandele poporului. După mine e o mare greşeală.

Noi suntem apostoli, la ordinul celor mai mari şi cum ne cere evanghelia. Poate veni mâine un guvern socialist, ateu, care ne poate taxa plata. Şi atunci ce ne facem? Atunci ori ne dă ceva ori nu ne dă, noi trebuie să ne facem datoria. Deci să nu stricăm o datină intrată în firea poporului, fără a ne înjosi tocmindu-ne pentru plată.

Dar mulţi obiectează, că slujbele noastre deaceea nu se pot oficia bine, artistic, evlavios, că sunt foarte lungi. Este adevărat, că ele sunt călugăreşti, pentru mânăstiri. Acolo e necesar, e bine, e frumos ca toată ziua să lauzi pe Domnul, «De şapte ori în zi să lauzi pre Domnul» zice psalmistul. Slujba călugărilor culminează în rugăciune. Dar poporul din bisericile de mir are şi alte lucruri, muncă. Adeseori e cu neputinţă ca poporul să stea 3—4 ceasuri în picioare.

Preotul oboseşte, poporenii adorm, unele femei şi copii ameţesc, mai ales că le asfixiază fumul de parafină din lumănări. Trebuie deci o oarecare logică în toate.

Sunt biserici, unde credincioşii grăbiţi de vre-o treabă intră în biserică să primească mângâierea unei ectenii mai ales; dar, când vede, că preotul pentru sporirea taxelor face abuzul de a pomeni la daruri aproape $^{3}/_{4}$ de ceas, ies nemângâiaţi din biserică. Culmea lungimii şi a greutăţii o ajung slujbele în săptămâna patimilor. E o mare oboseală. Răguşeşte preotul, se bolnăveşte, scuipă sânge etc.

In această privinţă tipicul are ceva logic, anume când zice că *slujba o conduce cel mai mare.* Deci ce-i de făcut?

Fiecare preot să fie conştient de împrejurarea, în care se gaseşte. In bisericile de mir nu se poate ceti şi cânta tot ce cuprind cărţile rituale: Mineiul, Octoihul, Triodul, Penticostarul. Asta se face în mânăstiri numai. Dar trebuie ca nimic din esenţa slujbei să nu se piardă.

In această privinţă s'a format în bisericile de mir o anumită practică a scurtărilor.

Dar ceeace se oficiază şi se cântă trebue să se facă cu demnitate şi bine, spre edificarea credincioşilor.

Mai bine mai puţin şi bine, cu demnitate, cu tot focul inimei, de cât mult şi rău.

Stihirile noaste cuprind frumuseţi neauzite, dar trebuesc cântate pe înţeles. Psalmii plini de poezie trebuesc astfel recitat, a să se înţeleagă fiecare accent, să nu te obosească nici pe tine, nici publicul ascultător.

Dacă s'ar sluji bine, ar fi educative slujbele; nu ar plictisi pe nimeni. Dar slujbele rău oficiate au născut plângerea generală, că noi ne pierdem în slujbe ritualistice seci; iar din cuvântul Mântuitorului: «Predicaţi evanghelia la toată zidirea», nimic nu facem. De sigur adeseori e greu să faci propoveduire, dacă slujba ţine câteva ceasuri, fiind obosit atât preotul cât şi poporul.

In vremea lucrului dela câmp, poporul se scoală la cântători şi e obosit în cursul slujbei. Deaceea în jurul Alba-Juliei, ţăranii ş'au întocmit nişte beţe, în cari să razimă, cum în alte biserici se află scaune, unde să-şi mai odihnească trupul istovit, aşa ca să lase mintea liberă la cele ce aude.

Cea mai grea muncă corporală în curs de 6 ceasuri nu e mai grea ca munca intelectuală dintr'un singur ceas. Atunci toate fibrele fiinţei tale sunt în mişcare, sfârşindu-te mai mult ca cea mai istovitoare muncă.

Deci şi biserica trebue să întocmească bine slujbele cu cântăreţi şi ceilalţi slujbaşi ai bisericii, încât să fie cu adevărat spre elevarea sufletească a poporului.

Imprejurările locale, tactul preotului, prescriptele tipicale, vor oferi măsura de urmat.

La tot cazul căutaţi ca, după ce aţi orânduit ca slujba să nu fie obositoare, ci recreatoare şi atrăgătoare prin accentele plăcute şi modul artistic în care o executaţi, să o însoţiţi totdeauna şi cu câteva cuvinte proprii, de învăţătură, cu o predică, fie şi de 5—10 minute. Ştergeţi praful de pe amvoane, care nu s'a mai curăţit dela sfinţirea bisericii. La toate slujbele să spuie şi din gură câteva cuvinte de învăţătură, că Mântuitorul ne-a trimis întâiu a propovedui Evanghelia la toată zidirea şi după aceia la botezat, adică la săvârşirea sf. taine şi slujbe.

Să nu credeţi că e ceva imposibil fiindcă nu este un singur preot, care să nu poată spune un sfat poporului. Chiar de nu eşti orator, poporul va vedea, că ai bunăvoinţă.

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

«Et voluisse sat» zice un proverb, adică și voința e de ajuns uneori.

Astăzi atâțea sectanți (peste 400 secte protestante) există și își bazează activitatea tocmai pe faptul, că preoții noștri nu predică. Pulberea e neștearsă de pe amvoane. De aceia preoții să înceapă a predica, pentruca slujbele să devie mai înțelese, mai instructive, mai variate.

Poporul încă este doritor de variație, de învățătură nouă; iar, dacă preotul n'o spune, vine un ciobotar, un sectar și începe a spune, așa cum se pricepe; nu că spune ceva bun, dar ceiace ai noștri n'o fac, o face el și lumea îl ascultă, și viciază întocmai ca baccilii de epidemii și pe cei sănătoși. «Cum vom crede în Hristos, dacă nu vom auzi și învăța despre el, și cum vom auzi, dacă nu ne spune nimeni», zice Sf. scriptură.

Numai așa vom îndrepta relele din societate. Până atunci în lipsa unei conștiințe publice vom dibui din un loc în altul.

Nu numai cu ritualele se mântuește misiunea bisericii. Trebue propoveduire, învățătură intensă, până când tot sufletul va cunoaște în fine legea lui Hristos și până când toate acțiunile particulare și publice vor fi diriguite de ea.

Desigur cuvântul, oratoria, e un dar de la Dumnezeu; și nu tot preotul poate fi un adevărat Hrisostom. Dar oratorul se poate și forma, după zisa proverbului: orator fit, poeta nascitur. Și nimeni nu este așa de nepriceput, — dacă nu-i orator, luând o carte de predici, o cazanie, și citind și inspirându-se din ea — să nu poată înșira 2-3 cuvinte de învățătură.

Aci nu-i vorba numai de oratorie, ci și de descălie evanghelică; iar dascăl pentru evanghelizarea poporului, pentru sădirea în sufletul tuturor a învățăturilor lui Hristos trebue să fie orice preot. Nu e nevoie a fi cineva original nici la oratorie, ci să poată citi sau învăța după altul; și apoi într'o cuvântare scurtă ocazională fără pretenții de mare cuvântător să-i spui poporului în limba lui un sfat bun, sau chiar să citești simplu cazania ori predica altuia, după ce ai citit o acasă înainte, ca să-ți fie cunoscut cuprinsul.

Altfel, iubiții mei, poporul ne lasă și se duce acolo unde li se spune din st. carte. Eu cer puțin, dar în toate părțile. Și fiți siguri, că în măsura cu care veți deschide gura, în aceeaș măsură dragostea poporului va crește. Sunt preoți bătrâni, dela cari nu mai poți aștepta mult. Lor să le fim mulțumitori, că ni-au păstrat poporul așa cum e; dar sunt alții dela cari trebue să așteptăm mai mult, o nouă muncă și pastorală și culturală bisericească. Poporul să cunoască în detaliu scriptura și povețele ei.

De aceea am instituit *cercurile pastorale* cari să cuprindă 10-12 parohii cu tot atâția preoți și cântăreți, cu îndatorirea, ca având în frunte pe un preot mai de seamă — să cutreere toate satele pe rând. De dimineață să facă slujba în sobor: unul din ei mai superior să predice, alții să facă cor cu cântăreții, învățătorii și elevii de școală; iar poporul să asculte o slujbă cum n'au mai văzut și auzit. Aceasta îi va alipi așa de mult de biserică și de preot, că nimic nu-i va mai despărți. Dealtă parte pe calea aceasta, preoții cercului vor suplini lipsurile pastorale din satele cu preoți mai slabi. In Dâmbovița, când poporul a văzut pentru întâia oară că vin atâția preoți și spun și cântă și dau sfaturi, fără să le ceară ceva, au începută să lăcrimeze. Nu va fi sat, unde cuvintele Domnului să nu fie semănate și cultivate, îngrijite până la rodire în măsură mai mare și mai conștientă ca în timpul ultim.

In aceeași zi, după masă, s'au strâns toți la școală ori în altă sală mare, cu învățători, cu medici, agronomi, cu administrator de plasă, etc., și au dat sfaturi poporului dintoate, fiiecare în ramura lui. După asta copiii dela școală au cântat cântece religioase, au spus poezii patriotice, morale, încât poporul a rămas mai mulțămit ca dela cea mai îmbelșugată masă și i-au rugat pe preoți să mai vină, «că n'au mai văzut de acestea».

Poporul e foarte doritor de învățăturile bisericii. Vrea să le aprofundeze, cunoască, înțelegă și urmeze. Iar prin această procedare noi ce am făcut? Am întărit biserica lui Hristos încât să vină 400 și 4000 de secte și puterile diavolești și nu o vor clinti din loc. N'am cuvinte destule, să vă îndemn a cerceta aceste cercuri regulat, fără a tot aștepta îndemnuri; iar de cei ce nu se supun îi vom ține în evidență la transferări, la beneficii și vor fi chiar pedepsiți.

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

Eu am o ambiţie, ca din rău să fac mai bine, din bine şi mai bine, iar când oiu muri credincioşii mei să zică «după el a rămas o situaţie îmbunătăţită în biserica ce a păstorit».

Dela această activitate misionară, de evanghelizare a maselor, atârnă binele ţării. Aceasta numai biserica o poate face. Cel ce nu înţelege acest lucru, nu-i preot adevărat, un năimit, care aşteaptă să treacă vremea, ca să sosească sorocul de plată, luată pe nemuncite. Deci, preoţilor, înţelegeţi toţi până la unul rostul chiemării bisericii în zilele noastre şi puneţi-vă la lucru.

Eu dau porunca, iar voi — preoţilor — să o executaţi! Generalul oricât ar fi de bun, dacă soldaţii nu o execută, e în zadar orice zdrobeală. Să caute preoţii a se jertfi pentru ideie; să împlinească gândurile celui ce nu vrea decât binele bisericii.

Mai este încă o chestiune importantă, pe care nu putem să o trecem fără a o aminti, că şi ea trebuie împlinită.

Strămoşii noştri n'au iubit Biserica numai cu gura ci şi cu fapta. Fapta a hotărât la ei nu vorba. De altfel observaţi în latul şi lungul ţării şi vedeţi darurile făcute sfintei biserici, şi aşezămintelor de tot felul, încât nu e ţară mai bogată în asemenea instituţii cum «a fost» ţara noastră. Astăzi însă am rămas săraci, numai cu cămaşa pe noi, sau cum zicea un oarecine «ne-au rămas numai ochii, ca să putem plânge», văzând cum pretutindenea ni s'au risipit averi de miliarde, multe resurpate chiar de străini cu ajutorul unor interesaţi, fără Dumnezeu şi fără suflet. Dumnezeu le va răsplăti după inima lor.

N'aş putea spune acum dintr'a cui vină, ni s'a luat atâta; dar după secularizare am rămas aşa de calici, ca peştele pe uscat. Şi atunci n'am mai putut împlini porunca, pe care au împlinit-o cu prisosinţă strămoşii: să îmbrăcăm pe cel gol, să dăm hrană celui flămând, să adăpostim pe cel străin, să cercetăm pe cei bolnavi, etc. Am rămas numai cu porunca fără a putea face fapta bună asupra celor din nevoi. Asta e pentru biserică şi o mare, simţită scădere; că de exemplu, amintesc un caz. Un sectant adventist întreabă pe un sătean: «Popa vostru dă ceva săracilor»?

I se răspunde: «dă, popa-i milostiv, bun; ajută pe toţi cum poate şi cu fapta şi cu sfatul. Soţia lui cercetează pe lehuze, bolnave, etc. Ii iubim, ca pe nişte părinţi». Trecu mai departe, deasemenea. In alt sat însă dă de unul, care-i spune, că «popa lor de ar mai avea 2-3 perechi de desagi şi tot nu s'ar sătura. In toată viaţa lui numai ar tot aduna, aşa-i de lacom, fără soi». Atunci pune ca păiangenul ghiara pe el şi începe a-i suci capul până-l prinde în mreaja lui.

E un rău mare că despre preoţii noştri s'a dus vorba că «au mână numai de luat nu şi de dat.» Noi căutăm să atragem în preoţi şi această parte a datoriei care este de cea mai mare însemnătate pentru succesul pastoral.

Nu aştept ca preotul să-şi împartă averea sa. Aştept însă dela cei fără copii, să facă fundaţiuni bisericii căreia au slujit.

Trebuie să ne creem pe toate căile mijloace şi fonduri, ca să putem face fapte de milostenie şi nu numai **să vorbim** de ele. Să nu fie un singur preot, care să nu deie un ajutor cât de mic, fie şi de un leu pe an, dar să-l facă. Să ştie lumea, că preotul — adecă biserica — nu este numai predică, ci şi face; că o predică cât de frumoasă, — dacă nu o urmează şi fapta de milă creştinească — e ca o floare frumoasă, dar fără rodire.

Iată de ce am dat poruncă — şi durere că n'am fost înţeles de toţi — ca în fiecare Duminică şi sărbătoare să se poarte prin biserică, de către un epitrop sau un om cu vază din enorie, **un disc**, numit discul milelor, sau discul milei creştine. Cât se va strânge cu acest disc, un leu, doi, pe Duminică să se strângă la un loc, să formeze un mic fonduleţ al bisericii, iar la timpuri anumite, la Paşti şi la Crăciun, să se cumpere din acel fond lucruri şi obiecte pentru îmbrăcăminte, încălţăminte sau alimente şi să le împartă la săraci.

Oricât de puţin ar da, dar să dea şi va câştiga şi preotul şi biserica însutit în ochii lumii.

La Potlogi, Dâmboviţa, deunăzi preotul a îmbrăcat 13 copii orfani din aceste daruri, strânse tot dela credincioşi în timpul anului. Vă închipuiţi câte lacrimi n'au stors din ochii mamelor, când au văzut, că s'a găsit şi pentru copiii orfani o inimă iubitoare.

In altă parte, din judeţul Muscel, când era gerul mai cumplit, şi când, vorba poetului: «la casa de om sărac s'a gătat făina în sac», cine credeţi că bătea pe la uşile

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

văduvelor sărace, ce aşteptau şi ele sărbătorile Crăciunului fără un pic de mălai în puiată? Protopopul cu dascălul după el, le împărţia făină şi mângâiere. Bietele femei cu lacrimi în ochi priviau în ei — nu nişte oameni, ci trimişii lui Dumnezeu, veniţi din altă lume, ca să le mângâie şi ajutoreze ca un alt sf. Nicolae şi aşa mai departe. Se pot face fapte de acest fel în mii şi mii de locuri şi de feluri. Numai aşa biserica devine biserică adevărat vie.

Va veni vremea, iubiţii mei, când voiu cere protopopului să-mi arate pe preoţii cari au introdus şi pe cei cari n'au întrodus discul milelor. Nu voi aproba nici o promovare a cuiva până nu-mi va da seama, ce fapte bune a făcut, cum urmează lacercuri?!

Eu nu cer a da preotul dela sine, ci să facă un fond al parohiei, tot dela parohieni. De aceia am dispus ca din aceste colecte 10 % să se trimită sf. Mitropolii, iar 90 % să se întrebuinţeze în modul arătat. Eu am strâns până acum din aceasta şi din alte sume, ce-mi compet mie personal 340 mii lei de 3 ani încoace, şi nu voi ataca suma până se va face *un milion*, din dobânda căruia voiu da ajutoare mai simţite.

Biserica de nu va înţelege acest cuvânt al meu, de a face fapte efectiv creştine, *va fi moartă*, şi toată vorba ne va fi în zadar. „Credinţa fără fapte este moartă" zice sf. Scriptură şi „numai cel ce face şi va învăţa, acela mare se va chema", zice Domnul.

Am nădejdea că, cuvintele mele nu vor fi în zadar, ca sământa care cade pe piatră, ci ca sământa care cade pe pământ bun şi face rod însutit. Sunt lucruri simple cele ce vi le cer, dar pe atât mai mare să fie efectul bun ce-l produce.

Numai dacă ţinem şi vom face aşa, vom ajunge ca dragostea poporului să fie cu noi, şi biserica va porni earăşi spre strălucirea ei de odinioară.

ŞEDINŢA CERCULUI PASTORAL
din comuna Vişina, jud. Dâmboviţa

In dimineaţa zilei, Duminică 20 Iunie, toţi preoţii cercului nostru s'au îndreptat spre biserica parohială, din com. Vişina, cu hramul Tuturor Sfinţilor.

In faţa enoriaşilor din parohie, veniţi în număr mare, s'a oficiat Sf. Slujbă în sobor. A predicat preşedintele cercului, Pr. C. I. Penescu, relativ la binefacerile credinţei cele adevărate, în legătură cu Evanghelia zilei, însănătoşirea slugei sutaşului. La parastas a vorbit, Pr. C. Rădulescu Broşteni, despre jertfa eroilor căzuţi pe câmpul de onoare.

In *şedinţa intimă* s'au comentat parabola Samarineanului milos şi pilda celor 10 fecioare.

După amiază, s'a deschis şedinţa de către Preşedintele cercului, care a arătat, că datoria preoţilor este de a chemă pe toţi către învăţăturile Domnului.

Pr. *C. Rădulescu-Broşteni* vorbeşte într'un stil bogat, şi popular despre jurământ.

Pr. *N. Popescu-Ulieşti*, despre creştinismul cel adevărat, latura socială în legătură cu sectele.

Pr. *C. I. Penescu*-Puntea de Greci, despre mărirea cea pământească şi cea cerească, în lumina Sf. Scripturi plecând dela fii lui Zevedeiu, cari cereau Mântuitorului să fie unul de-a dreapta şi şi altul de-a stânga sa, cu pilde din viaţa oamenilor iluştri şi din vieaţa practică, creştină.

Corul preoţilor a încheiat această zi de sărbătoare cu cântece bisericeşti din axioane, podobii şi troparele Sfinţilor.

Am fost primiţi cu multă bucurie, o însufleţire nespusă.

In această comună sunt mulţi enoriaşi dornici de-a auzi o slujbă pompoasă şi de explicări din învăţăturile Domnului Iisus Hristos.

In acest chip, am trăit o zi sufletească în comuna Vişina locuită numai de ortodocşi.

Preşedinte, Pr. C. I. PENESCU

PROTOPOPII NOI

Conform hotărârii adunări eparhiale din 2 şi 6 a. c, de a înmulţi numărul protopopiatelor, dela 13 la 20, I. P. S. Patriarh a numit deocamdată cinci titulari ai lor, din cele 7, şi anume:

1. Pr. *Ştefan Popescu* la protopopiatul cu centrul în Alexandria.
2. Pr. *Alex. Popescu-Habeni* la protopopiatul cu centrul în Ghergani.
3. Pr. *Dumitru Ştefănescu* la protopopiatul cu centrul în Vălenii-de-Munte.
4. Pr. *Vincenţiu Pop* la protopopiatul cu centrul în Urlaţi.
5. Pr. *Alexandru Bădănoiu* la protopopiatul cu centrul în Videle.

Părintele I. B. Stănescu fiind mutat la cel din căscioare.

Titularii celor 2 rămase, Găeşti şi Fierbinţi încă nu au fost desemnaţi.

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

Cuvântarea I. P. Sf. Patriarh MIRON

la inaugurarea „Fundaţiunii Constantin N. Vasiliu-Bolnavu şi a Căminului studenţesc"

24 IUNIE 1926

De sigur, că între cele mai însemnate din problemele noastre sociale şi de stat, este chestiunea tineretului universitar. Dela ea atârnă în bună parte viitorul neamului şi asigurarea unui curs normal al vieţii noastre publice pe temelia tradiţiilor, cari ne-au călăuzit până la România întregită de azi şi în crezul aspiraţiunilor noastre naţionale. Doar acest tineret are să ne deie pentru ziua de mâine pe toţi funcţionarii vastului organism de stat, pe toţi profesorii şcoalelor secundare şi superioare. Din sânul lui şi al şcoalelor superioare de specialitate vor ieşi conducătorii de mâine ai ţării, făuritorii şi îndrumătorii conştienţi ai vieţii româneşti de pretutindenea.

In faţa acestor grele şi sfinte îndatoriri, studenţimea dela universităţi şi dela toate şcoalele superioare — în interesul ei, al neamului şi al ţării — trebuie să observe următoarele 2 patriotice porunci şi părinteşti poveţe:

1. Din ceasul, când a trecut peste pragul universităţii şi până la absolvirea studiilor, această tinerime trebuie să-şi dea toată silinţa a *învăţa* şi a se *pregăti cu toată seriozitatea şi cu muncă încordată pentru cariera aleasă,* supunându-se necondiţionat legilor instituţiunii şi îndrumărilor pline de bunăvoinţă şi părintească iubire ale acelora, cărora ţara le-a încredinţat creşterea ei; şi evitând tot ce poate stingheri cursul normal al învăţământului sau cauza chiar întreruperea lui, căci pierderea nu a unui an, a unei luni, ci chiar şi a unei zile este o pagubă ireparabilă în viaţa unui student, întrucât ceeace a trecut odată nu se mai întoarce în veac. Iar o intelectualitate semidoctă şi nepregătită devine o primejdie naţională. Studenţimea noastră universitară şi cea dela şcoalele superioare trebuie să deie ţării nu numai o intelectualitate mijlocie, ci scrutatori adânci ai adevărurilor din toate ramurile ştiinţelor şi ale trebuinţelor omeneşti, savanţi, cari să ducă renumele Românului în toată lumea, bărbaţi de stat, cari să asigure României un loc tot mai onorific în concertul popoarelor. Trecutul neamului a făcut bune începuturi în aceste privinţe: dar energia sporită a româniei întregite de azi trebuie să prestee mai mult. Iar acest scop măreţ nu se poate ajunge, decât prin muncă încordată şi cu sistem, depusă atunci când vârsta prinde şi asimilează sufletului cunoştiinţele necesare, pe cari trebuie se le desvolţi şi întregeşti mereu.

2. *In afară de şcoală,* cu obligămintele ei de ascultare şi disciplină, fără de cari nu se poate creşte o intelectualitate de folos, cu mentalitate şi suflet ordonat şi disciplinat, studenţii trebuie să aibă libertatea de a se organiza în societăţi, cari să le cultive şi oţelească sentimentele celui mai pur şi mai desinteresat idealism, având să menţie sus, cu demnitate şi cu toată căldura inimii lor tinere, drapelul muncii şi al aspiraţiilor naţionale, silindu-se a păstra aceste idealuri şi în viaţa lor de mai târziu şi a le înfiltra pretutindenea în viaţa noastră socială. Căci fără o asemenea tinerime putem uşor porni pe calea mocirlei intereselor personale, cari n'au nici un scrupul în alegerea mijloacelor de necinste şi corupţie şi n'au nimic a face cu binele obştesc, pierzând astfel calea idealurilor, ba chiar pot împiedeca şi zădărnici progresul neamului. Sau ne vor copleşi curentele acelei pseudo-civilizaţii, cari tind spre un internaţionalism şi umanitarism falş, în dosul cărora stă deghizată tendinţa de acaparare a comorilor noastre şi sufleteşti şi materiale. *Calea spre adevăratul umanitarism duce prin câmpul de muncă cinstită şi naţională pentru binele şi progresul neamului tău, care e şi el o părticică a omenirii.*

Istoria popoarelor ne e martoră, cum adeseori tineri, în cari s'au sălăşluit geniul neamului cu toate aspiraţiunile lui, au produs curente puternice, cari au răpit cu sine întreg neamul, prăbuşind nedreptatea şi relele sociale ce se pun deacurmezişul progresului obştesc.

Tineretul nostru intelectual — ieşit din sânul poporului român — cu sănătoase instincte —, încât ne va da asemenea elemete eroice, cari să plece la muncă sub inspiraţia întregului neam, călăuzindu-se nu numai de

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

credinţa apostolului Petru, care — voind a apără pe Hristos de duşmani, — a scos sabia; căci Hristos i-a răspuns imediat: „Bagă Petre sabia în teacă, căci celce scoate sabia, de sabie va muri“. Dar . . . . . Hristos a îndemnat pe ucenicii săi cu cuvintele: *Indrăsniţi, că eu am biruit lumea“*, ca să-i însufleţească în împlinirea grelei lor misiuni. Această „îndrăsneală“ evanghelică şi creştinească s'o aibă intelectualitatea noastră tânără din şi afară de universităţi; ca din propoveduirile sale pline de entusiasm să se aprindă acel foc sacru al adevăratei iubiri de Ţară, în faţa căruia se se topiască toate scăderile sociale ale celor orbiţi de interese meschine, lăturalnice.

Dar — ca tinerimea noastră universitară să se poată pregăti în înţelesul celor spuse de noi — trebuie să-i înlesnim şi asigurăm traiul zilnic şi să-i oferim mijloacele indispensabile acestei pregătiri sufleteşti, profesionale şi tehnice.

Statul prin suprimarea atâtor sinecure costisitoare şi prin un control mai sever în plasarea banului pubic, ar putea spori cu ceva şi mijloacele destinate trebuinţelor universitare. Totuş, date fiind nevoile multiple de azi, statul nu poate face totul.

Deaceea trebuie să stăruim cu toată căldura, ca toate judeţele ţării să urmeze frumoasele pilde ale acelor judeţe, cari au clădit căminuri măreţe pentru studenţii lor. Date fiind forţele materiale ale judeţelor noastre, mijloacele se pot găsi aci mai uşor, desvoltându-se numai niţică energie şi bunăvoinţa faţă de cultura neamului. Personal s'au îmbogăţit destui. Mai îmbogăţească şi mijloacele de progres obştesc. Dar nici aşa nu vom putea face totul.

Astfel devine o cerinţă vitală, *iniţiativa particulară şi dania creştinească.*

In faţa unui caz strălucit de asemenea danie stăm deastădată aci inaugurând „Fundaţiunea universitară Constantin V. Bolnavu“ „şi „Căminul studenţesc“, care adăposteşte gratuit în clădirile sale 100 tineri.

Un agricultor, un industriaş cu familie şi copii proprii, căruia i-a surâs norocul în munca plină de osteneli de până acum, s'a simţit dator a jertfi pentru cultura neamului o mare parte din câştigul său, întemeind cu o danie de 12.000.000 lei acest cămin.

Iată pentru ce — alături de atâţi Români buni — am stăruit de atâtea ori, ca exploatarea avuţiilor ţării se se încredinţeze Românilor, cari duc şi aprind o *luminiţă* în aceeaş biserică cu noi.

Iată de ce numărul excesiv de mare şi nejustificabil al exploatatorilor străini cărora se pot aplica cuvintele poetului Goga „Străinii ne fură belşugul“, este o primejdie mare naţională, căci din îmbogăţirea lor nu profită nici cultura, nici literatura, nici arta română, nici viaţa noastră românească cu instituţiunile ei; din contra câştiguri uriaşe mereu sporite din avuţia ţării se pierd pentru economia naţională, mărind primejdia.

Iară pe Românii bogaţi de baştină sau îmbogăţiţi înduplece-i lăudabila şi patriotica pildă a mărinimosului fondator C. Vasiliu-Bolnavu şi a atâtor ctitori nemuritori ai aşezămintelor noastre obşteşti, de cari în trecut au avut mai mulţi, decât în zilele noastre; „îmbolnăvindu-se“ şi ei — cât de măreţi — de aplicarea de-a ajutora tineretul ţării, care le-a umplut hambarele de toate bogăţiile, căci în cele din urmă tot omul trebuie să-şi caute suprema mândrie în cuvintele poetului.

„Omul este mare nu prin al său nume“,
„Naştere, avere, ci prin *fapte bune“.*

Mulţumită mărinimosului fondator, căruia sporească-i Dumnezeu belşugul, ca să poată susţine şi desvolta opera sa. Spor la muncă, învăţătură şi bună purtare tineretului nostru universitar de pretutindenea şi studenţilor ocrotiţi aci şi aiurea! Cu aceste cuvinte şi dorinţe predau astăzi în numele fundatorului şi comitetului de conducere acest cămin chemării sale umanitare, culturale, româneşti, creştineşti şi ortodoxe.

Citiţi şi răspândiţi cărticelele folositoare ale Institutului Biblic. Se procură dela Sf. Sinod biserica Antim printr'o simplă carte poştală.

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

SANCTITATEA SA PATRIARHUL MIRON
ca ziarist, (Autobiografie)

Indemnurile lui Eliade Rădulescu din cuvintele: „Scrieţi băeţi nu mai scrieţi" au avut răsunet şi în Ardeal până târziu, după epoca lui. Când am aflat în liceu din gura profesorului meu de literatura română de acest îndemn, m'a cuprins o nerăbdare în aşteptarea timpului ca să pot şi eu „scrie", contribuind la lăţirea cunoştinţelor folositoare în sânul poporului român din Ardeal, cuprins pretutindenea de întunecoasă besnă.

Astfel se explică, că încă la 1888 ca licean mi-am văzut prima încercare ziaristică, publicată în „Familia" lui Iosif Vulcan din Oradia Mare. Când am zărit numele meu, Ilie Criste, tipărit la urmă negru pe alb, am simţit o bucurie necunoscută până atunci. Mi se părea că s'a deschis poarta spre o nouă lume, plină de nădejdi. Am citit şi răscitit cele scrise în „Familia", poate de zeci de ori şi păstrez până în ziua de azi acea şcolărească încercare de stil.

Mai târziu studiile făcute la teologia din Sibiu cu foarte buni profesori şi la universitate, mi au deschis ochii şi mi-au format sufletul cu stocul de cunoştinţe necesare şi carierii mele bisericesti, dar şi ca ziarist în împrejurările din Ardeal.

De atunci am scris tot mai des, în toate ziarele Românilor din Ardeal; ba la unele devenisem colaborator extern. Astfel am scris în „Familia", în „Telegraful Român", din Sibiu, în „Tribuna" din Sibiu, în „Dreptatea„ din Timişoara, în „Corespondenţa română" a lui Slavici, în „Deutsches Volksblatt" a lui Dr. C. Lueger din Viena, în Gazeta Transilvaniei" din Braşov, în „Rândunica" din Sibiu, în „Românul din Arad, în Revista Orăştiei, în „Foaia Poporului" din Sibiu, în „Libertatea" din Orăştie, în „Lupta" din Budapesta, în „Universul" din Bucureşti, în „Foaia poporului român" din Budapesta, în „Drapelul" din Lugoş, în „Luceafărul" revistă literară din Sibiu, în „Foaia diecesană" din Caransebeş.

In anii 1898—1901 am fost redactor răspunzător al „Telegrafului Român" din Sibiu. La 1907 am înfiinţat, împreună cu Dl. Octavian Goga şi la îndemnul lui, cu părintele Nicolae Ivan (azi episcop Cluj) şi cu părintele Lazăr Triteanu (azi episcopul Lucian la Roman) „Ţara noastră" ca foae politică, după ce câţiva ani apăruse ca revistă a „Asociaţiunii pentru cultura poporului român". Ca să nu periclităm interesele Asociaţiunii, am făcut din revistă foae politică independentă. Tonul gazetei era foarte agresiv faţă de atacurile tot mai îndrăsneţe ale Ungurilor. Articolele ei l-au dus pe Goga la puşcărie, iar pentru câteva duzine de articuli încriminaţi a luat răspunderea un tânăr colaborator, student în drept, căruia medicii îi dădură deja paşaport de trecere în lumea de dincolo, fiind ofticos în grad mare. Dela masa lui de scris, mereu ne încuraja pe cei mai mari: „Scrieţi, Domnilor cât mai aspru împotriva Ungurilor. Iau totul asupra mea, căci până să mă judece definitiv, am trecut deja dincolo.

...Aşa a şi fost. S'a dus în mormânt cu buzunarele pline de citaţiuni de ale procurorilor maghiari şi ale curţilor cu juraţi.

Ca episcop în Caransebeş am înfiinţat pentru popor foaia „Lumina", pe care a oprit-o în apariţia sa ocupaţiunea sârbească, fiindcă am început să public toate festivităţile împreunate cu predarea pământului românesc Majestăţii Sale Regelui desrobitor al Ardealului, Ferdinand I, ca unul din cei 4 soli esmişi de adunarea naţională dela Alba-Iulia.

Slăbiciunea gazetăriei nu m'a părăsit în toate slujbele, ce le-am avut până acum, căci sub diferite forme am continuat a scrie printre toate ziarele noastre. Ba în 1924 am întemeiat „Apostolul", adică curierul oficial al Arhiepiscopiei Bucureştilor, unde îmi place să colaborez, când dispun de timp. El umple un gol foarte simţit în viaţa eparhiei, susţinând viu contactul atât de necesar între clerul pastoral şi chiriarhie.

Observ că — afară de o modestă plată, ce-o aveam ca redactor al telegrafului câţiva ani şi de vre-o 2-300 cor. primite ca student universitar dela „Dreptatea". am scris tot gratuit, călăuzit numai de dorul de a contribui la luminarea poporului român asuprit şi privind — ca mulţi alţii din intelectualii ardeleni — de cea mai mare răsplată

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

progresul, ce vedeam că-l face poporul nostru, cu toate greutăţile ce i se puneau în cale.

In toată munca mea de gazetar am fost totdeauna strict obiectiv, conducându-mă de principii şi evitând orice personalităţi. Cu toate acestea am avut în două rânduri câte un mic bocluc. Odată mă dăduse în judecată o bătrână faţă bisericească, care se credea jignită de o notiţă a „Telegrafului Român". Dar la urmă şi-a retras acuza, gândindu-se moşul, că totuş nu poate fi mare vină, dacă tânărul preot ţine munca lui de streino-filă. Altă dată, pentru un articol apărut în „Deutsches-Volksblatt" din Vicna, s'au dus doi inşi din Ungaria la Vicna şi au cerut redactorului să extrădeze pe autor, ca să-l provoace la duel. Redactor era bunul prieten al Dr. Luger din Viena, Dr. Vergani. Vergani le-a răspus: „Autorul e teolog şi nu poate duela; de aceea mă simt legalmente dator a-l înlocui eu ca redactor responsabil. Şi — fiindcă arma mea de predilecţie şi mai la îndemână este scaunul de redacţie..... a pus mâna pe scaun; şi când l-a ridicat..... voinicoşii duelanţi se călcau unul pe altul, fugind pe scări la vale.

Pentru certuri politice n'am avut simţ. Am rămas obiectiv şi în timpurile când certurile între câte două partide erau aproape... la.... cuţit, căci mi-a plăcut să fiu condus de binele obştesc, iar nu de interese lăturalnice, de clicărie. Astfel adeseori am putut să declar deschis: „In chestia cutare greşiţi voi.... în chestia cutare n'au dreptate ceilalţi.....

Majoritatea articolilor scrise de mine şi care se pot citi cu interes şi azi, au un conţinut social, cultural şi bisericesc.

Tot ce am scris urmăreşte scopul bine definit, în următoarele cuvinte din articolul, scris de mine când am primit redectarea „Telegrafului Român": „Nu le-a succes Germanilor în Austria, desfiinţarea neamurilor ne-germane. Tendinţa lor s'a izbit de conştiinţa naţională a popoarelor germane şi mai ales a Bohemilor.... Aşa nu le va succede nici Maghiarilor desfiinţarea popoarelor ne-maghiare, dacă şi noi nu vom sta cu mâinile în sân şi vom şti crea zidul de rezistenţă, de apărare.... Toate ocaziunile şi toate mijloacele trebuesc folosite pentru ca să se deştepte conştiinţa naţională acolo, unde lipseşte şi să se întărească acolo unde a încolţit. Preoţi, învăţători şi tot natul este dator să lucre în această direcţiune, propoveduind dragostea de limbă, de lege, de moşie, de instituţiunile noastre bisericeşti, de obiceiuri, datini, jocuri, port, etc, cu un cuvânt, de tot ce formează specifica noastră viaţă naţională. Numai aceasta poate fi garanţia, că lucrăm pentru asigurarea viitorului neamului nostru; iar — când conştiinţa naţională va fi în toţi fiii deşteaptă şi întărită, atunci nici porţile iadului nu vor birui fortăreaţa noastră". (Telegraful Român Nr. 1 din 1898).

(*Extras din „Almanahul presei române"*).

Cuvântarea I. P. Sf. Patriarh MIRON, ţinută în Catedrala din Oradea

16 IUNIE 1926

Preasfinţiţilor şi Iubiţilor Fii sufleteşti,

Deşi mă întorc — însoţit de Prea Sfinţitul episcop Lucian al Romanului — dela o cură de Carlsbad, binişor istovit oare, totuşi trecând pe la Oradea — acest centru de viaţă bisericească şi românească — nu m'a lăsat inima să nu descalec aci — barem pentru câte-va ceasuri şi să cercetez o parte a turmei din ţara Bihoriei, care dimpreună cu Preasfinţitul ei Stăpân localnic încă aparţine, — după principiul citit tocmai în sf. evanghelie dela doxologia de azi — patriarhicestei Noastre arhipăstoriri, mai ales că de mulţi ani n'am mai dat pe aici.

Pentru întâiaş dată am vizitat Oradea, pe la mijlocul războiului mondial, pe când conducătorii Mitropoliei noastre ardelene erau siliţi de stăpânirea de atunci a se «refugia» aicea. O piatră grea de moară apăsă sufletul Românilor din aceste părţi, cuprinşi de mare îngrijorare în privinţa existenţei lor etnice, încă eră mic numărul acelora, că mai vedeau în zarea 'ndepărtată licărirea

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

nădejdei de mai bine sau chiar a mântuirii noastre politico-naționale.

Și totuș finea răsboiului ne-a adus întregirea neamului. Desigur virtuțile creștinești și cetățenești ale poporului român de pretutindeni și împrejurările mondiale favorabile nouă, au pregătit acest succes; dar mai presus de toate a fost cu noi ajutorul dreptului și atotputernicului Dumnezeu.

Deaceea, când în această nouă situație și ca suprem părinte sufletesc al țării mă văd înconjurat de conducătorii Bihoriei și de credincioșii din acest oraș, mă simțesc îndemnat a îndrepta împreună cu voi în această frumoasă biserică rugăciuni de mulțumită Celui de sus pentru toate câte ne-a făcut nouă; iar pe voi a vă îndemnă să-I făgăduiți — drept prinos de recunoștință — *munca voastră cinstită* întru păstrarea, închegarea și consolidarea țării călăuzindu-vă în toate zilele vieții de sfintele porunci ale evangheliei Sale.

Iubiți ascultători!

De sine se înțelege, că o prefacere atât de mare și epocală, că întregirea neamului, este împreunată cu mari frământări, chiar cu convulsiuni sufletești și sociale, cari nu-și pot croi în câțiva ani o alvie normală, în care viața obștească să-și meargă cursul ei liniștit. Aceste valuri sufletești produc în chip firesc frecări, neînțelegeri, cari uneori degenerează în patimi, certe, ură... pe terenul chestiunilor obștești. Aceste patimi izvorăsc și se alimentează adeseori nu din anumite **principii** politice și sociale, ci din **interese** personale și particulare. *Interesul poartă fesul* azi mai mult ca alte dăți.

In val-vârtejul acestor valuri sufletești și a luptelor ce decurg din ele, biserica și toți slujitorii ei trebuie să se călăuzească de ținta închiegării unității voastre sufletești și naționale; doară tocmai această biserică a răsăritului a creat sufletul unitar al neamului și l-a susținut cu Românii de pretutindenea în ciuda tuturor împrejurărilor vitrege și al granițelor nedrepte de odinioră. Și 'n urmărirea acestui scop biserica și slujitorii ei nu-i iertat să depășească din calea poruncilor bisericești și evanghelice, și să alunece din calea misiunii lor speciale și superioare pe căi greșite. In «Apostolul» de azi tocmai ni s'a cetit poruncă, cum «*învățătorii*» sau conducătorii firești ai poporului «au să privegheze peste sufletele voastre» și ale poporului întreg, *salvând* sufletul lui prin închegare; iar nu pierzându-l prin învrăjbirea celor pătimași.

Biserica atunci va putea indeplini mai cu ușurință *și această parte* a misiunii sale pământești, când toți fiii ei vor căută să fie cât mai buni *creștini*, și toți vor deveni asemenea buni creștini, când vor avea cât mai multă iubire unii față de alții, căci tocmai această primă virtute creștinească a iubirii este criteriul cel mai însemnat al aparținerii la biserica lui Hristos. Necesitatea acestui *cheag* al vieții sociale îl arată și înțelepciunea poporului nostru când ne spune: «*Unde-i dragoste puțină, iute găsești pricină*» și sămânță de gâlceavă. Cu cât vom avea în suflet mai multă dragoste pentru deaproapele nostru, cu atât vom vedea în culori mai potolite chiar și scăderile lui, ceeace va contribui la apropierea oamenilor iar nu la învrăjbirea lor.

Ca să faceți mai mult loc în inimele voastre acestei întrebări creștinești, trebue să conteniți mereu râvna intereselor lăturalnice, satisfacerea exclusivă a intereselor particulare, cari nedreptățesc pe alții și atacă binele obștesc, să ieșiți din șirul acelor fără Dumnezeu, cari văd în România nouă numai un mijloc de ușoară și grabnică îmbogățire cu orice preț și pe orice căi, murdare chiar. Aceste porniri materialiste produc cele mai multe ciocniri zilnice.

In această situație nu vă pot da în trecerea mea pe aci alt sfat mai bun, decât cuvintele Domnului: «*Adunați-vă comori în cer, pe cari focul nu le arde, furii nu le răpesc, moliile nu le atacă, și rugina nu le roade*» căci „*Ce folos de va dobândi omul lumea toată și-și va pierde sufletul*".

Biserica prin glasul meu părintesc vă învață, că pe lângă preocupările cinstite pentru asigurarea traiului de toate zilele, să nu pierdeți din vedere nici o clipă cele superioare, ideale; și în toți pașii vieții voastre și în toate acțiunile voastre personale, familiare și publice să fiți călăuziți de acea deviză a vieții sociale și creștine, care ne-a dat-o Mântuitorul Hristos în cuvintele: *Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea și celelalte se vor adaoge vouă.*

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

Numai purcezind aşa, vom putea contribui la crearea acelei armonii sociale, care va domoli frecările, va normaliza viaţa voastră publică, din care va resulta cu paşi mai repezi întărirea ţării şi ne va îndruma pe toţi şi pe calea ce duce la împlinirea supremei misiuni a bisericii: *mântuirea veşnică a sufletelor noastre.*

Aflându-mă aci pentru prima dată dela reînfiinţarea vechii vlădicii (21) a Bihoriei, în frunte cu Preasfinţitul episcop Roman, oţelit în lupta pentru apărarea intereselor româneşti în zile grele, trebuie să vă mărturisesc bucuria, ce-o simţesc văzând cum s'a scos aci biserica noastră din starea umilită a trecutului şi solidele temelii, ce s'au pus reînviatei episcopii, pe cari biserica noastră din această parte se va desvolta şi întări, încât cu instituţiunile ei mereu sporite să-şi poată îndeplini rolul ei creştinesc tot mai bine şi mai cu succes.

Gândindu-mă la trecutul bisericii ortodoxe din acest ţinut espres, vă invit ca împreună cu mine să ne închinăm memoriei acelor vrednici apărători ai legii româneşti, acelor caractere tari, cari ne-au salvat credinţa drept măritoare din toiul prigonirilor duşmane, cari aci erau mai necruţătoare şi mai agresive, căci ceice voiau a ne rupe sufletul dela matca neamului de pretutindeni, aci — la margini — au forţat mai mult destrămarea structurii noastre româneşti şi ortodoxe. Simţesc o mângâiere plină de întărire sufletească, când cetesc şi azi documentele demnităţii poporului bihorean întru apărarea credinţei strămoşeşti şi întru salvarea ei. Mucenicia atâtor fruntaşi ai satelor ne este scumpă; şi *mai scumpă trebuie să ne fie credinţa bisericii noastre salvată cu atâtea jertfe.* Iară pe ceice au ostenit, au suferit şi au murit, apărându-o odihnească-i Dumnezeu cu cei drepţi ai Lui.

In interesul întăririi celor de azi şi a alipirii lor cât mai strânse de biserica părinţilor noştri, mai ales *clerul* trebuie să scoată la iveală acest trecut cu întreg şirul de jertfe şi de frumoase pilde educative, la toate ocaziile în faţa mulţimii credincioşilor de azi.

In deosebi mă adresez de încheiere tinerilor din Academia teologică, îndemnându-i să se pregătească bine pentru greaua dar frumoasa chemare preoţească. «Ispitiţi scripturile» sfinte, căci fără cunoaşterea lor şi îndemănatica lor aplicare la povăţuirea poporului nu veţi putea fi clerici cu activitate vrednică de înregistrat, veţi rămânea cu ochii împaianjeniţi de neştiinţa fondului învăţăturilor evanghelice, un fel de slujitori cu «ochi, cari nu văd şi cu urechi, cari nu aud». Iară resultatul anilor de păstorire poate să fie vorba evan. Matei «*Orb pe orb de va povăţui, vor cădea ambii în groapă*».

Poporul nostru aşteaptă în starea lui sufletească de azi mai mult ca înainte — în afară de slujbele rituale — şi un cuvânt explicativ al Domnului. Şi de tot actual a devenit şi în zilele noastre adevărul exprimat de apostolul Pavel în cuvintele: «Credinţa e din auzite».

Deci — ca să *cunoască* poporul în fond pe Hristos şi sublimele lui poveţe — trebuie să *audă* mereu despre el cuvântul preotului; şi — ca să audă — trebue *să-i vorbeşti;* şi — ca să le propovăduești învăţăturile divine — trebuie să le fii aprofundat cu temeiu. Cetiţi şi aduceţi mereu mai ales Noul Testament. Impreună cu Preasfinţitul Lucian l'am cetit în timpul petrecut la Carlsbad din nou; şi totdeauna găseşti nesecate şi neîntrecute îndrumări pentru misiunea apostolească.

După aceste trecătoare sfaturi părinteşti, Vă mulţumesc pentru cuvintele de fiiască iubire, ce i le-aţi exprimat prin graiul arhipăstorului Vostru şi împlinesc cu drag dorinţa Voastră binecuvântându-Vă atât pe Voi cei de faţă cât şi pe toţi credincioşii episcopiei Oradane, rugând pe Dumnezeu să Vă trimeată tuturor bogatele sale daruri, întărindu-Vă trupeşte şi sufleteşte, ca să fiţi straja neadormită în aceste părţi apusene extreme ale Românismului întregit şi să puteţi dobândi mulţumirea vremelnică şi mântuirea Voastră vecinică. — Amin.

Au apărut de curând, datorită penei ieromonahului Damian Stănoiu, următoarele monografii bine scrise: MONASTIREA PASĂREA, SAMURCĂŞEŞTI şi ŢIGĂNEŞTI. (3 broşuri aparte). Se găsesc de vânzare la autor (bis. Antim) sau la fiecare mânăstire cum şi la librării.

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

A VORBIT PATRIARHUL

Revista «Familia» din Oradia scrie astfel despre cuvântarea I. P. Sf. Patriarh Miron, ţinută în biserica de acolo la întoarcerea Sa dela Carlsbad:

«*Roma locuta, causa finita*» se spune încă şi azi despre biserica Romei. A vorbit Roma — adică Papa — nimeni nu trebuie să mai discute. Era o formulă în deplin acord cu spiritul autorilor şi intolerant al bisericii universale. Faptele însă au dovedit că tocmai această caracteristică a distrus universalitatea bisericii papale. Concilul dela Niceia din 787 însă anatemizează pe Papa Honoriu fiindcă, deşi a vorbit în numele Romei, a spus lucruri împotriva bisericii lui Crist. Papa Eugeniu al III se declară pentru menţinerea duelului: «*Utimini consuetudine vestra*» adică continuaţi cu obiceiul vostru etc., deci iată cea vorbit Roma. Dacă parcurgi documentele pontificale bunăoară în ceeace priveşte «inmaculata-concepţie» rămâi nedumerit de haosul contradicţiilor: ceace un papă zice, altul o dezice. Vezi ce hotărăsc la rând în această privinţă papii Sixt IV, Pius V., Alexandru VII etc. şi trage concluzia ce mai putea însemna formula «*Roma locuta est*» — Roma a vorbit! Nu mai pomenim de încarnare, de infern, de căsătorie, etc. In anul 1333 un predicator catolic, pentrucă a îndrăznit să atragă atenţia că şi papa poate pronunţa erezii, a fost aruncat în închisoarea închiziţiei de către papa Ioan al XXII.

Nu am vrut să lovim în nici o biserică, pentrucă orice biserică e bună dacă îndeplineşte o funcţiune socială, ea nu şi-o poate indeplini cu formule stereotipe şi acumulatoare de neadevăruri, ci prin curentul de iubire creştină pe care-l poate determina. Biserica formulelor sterpe şi-a trăit traiul, iar autoritatea ei nu mai poate fi căutată atât în titulaturi şi formule, cât în partea de apostolat şi de personalitate religioasă pe care o au servii săi. Biserica formulelor e moartă şi societatea nu poate căuta sprijin pe cadavre, cari pot aduce curente infecţioase. Ne trebue *biserică vie* biserică de apostoli, de cuvânt şi de iubire. Aşa a fost ea la început şi numai aşa ne putem explica întinderea creştinismului în primele timpuri. Creştinismul s'a întins cât a fost oprit şi chiar înăbuşit atunci când vorba a luat locul sentimentului şi credinţei.

Azi, în toate ţările luminate, înţelegătoare ale rostului creştinismului, mai cu seama azi, fie catolice, fie de altă confesie, se strigă pentru o biserică vie.

Să fim mulţumiţi că, odată cu întregirea neamului, Dumnezeu ne-a învrednicit să ne avem *papa nostru,* care însă nu mai este acela al formulei, ci adevăratul propovăduitor al cuvântului sfânt. L-am auzit vorbind atât de frumos, atât de cald şi de adânc în catedrala orădană. A vorbit cu adevărat Patriarhul şi a fost în stare cuvântul Său să umple o biserică, o lume cu idei moderne; o lume care se obicinuia să vină la biserică de ochii lumei, iar nu dintr'o necesitate sufletească de înălţare! Patriarhul prin cuvântarea Sa de aproape o oră a dovedit odată mai mult că biserica nu a murit şi că ea se va ridica prin cuvântul cald şi răscolitor de suflet al Păstorului.

Am citit pe feţe, altă dată indiferente pentru cele sfinte, emoţia şi efectul cuvântului primilor apostoli. Cuvântul Patriarhului a legat învăţătura Mântuitorului de viaţa noastră de toate zilele, căci din această viaţă a eşit această învăţătură. Patriarhul a vorbit ca să spună adevărul social cel mai mare şi cel mai etern că închegarea socială se sprijină pe iubire şi destrămarea socială pe ură. Cuvântul lui curgător şi limpede ca şi al lui Crist, a spus adevăruri în faţa cărora modernismul celor ce-L ascultau a roşit.

Patriarhul a înţeles mai bine ca oricine că timpurile de criticism şi de anarhie în acelaşi timp nu mai sunt primitoare de formule moarte. Misticismul formulei înşelătoare, care a zăpăcit capetele celor ce au fost departe de adevărata biserică, trebue dărâmat printr'o pleiadă de apostoli purtători de cuvântul cald al adevărului şi al iubirei.

Patriarhul a vorbit despre renaşterea din propria-i cenuşă a ortodoxismului aici la graniţă, dar nu a înţeles ca acest orto-

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

doxism să însemne formula certăreaţă şi îngâmfată a confesionalismului medieval, ci biserica iubirei de frate, de neam şi de oameni. Habsburgii şi numai ei au fost în stare să ne atace leagănul sfânt al credinţei producând un specimen de confesie cum nu se mai găseşte nicăiri pe pământ. Fiindcă Habsburgii întrebuinţau biserica pentru scopuri cari aducea zavistie şi ură între oameni. Patriathul nostru a vorbit de renaşterea ortodoxismului aducător de iubire, de zile noui, de vremuri de închegare sufletească. Aşa cum a vorbit Patriarhul, în numele unei biserici creştine iubitoare de oameni şi aducătoare de înţelegere frăţească între Români, nu putea să vorbească niciun reprezentant al bisericii pe care a vrut să ni-l impue Habsburgii.

Patriarhul a vorbit în numele unei biserici naţionale şi creştine în acelaşi timp. Şi acesta credem că este drumul real de înfrăţire între oameni. A ne urâ între noi de mult şi cari au adus atâta pagubă omenirii; a ne certa între noi de hatărul unor păstori, pe cari nici nu-i cunoaştem şi cari stau închişi în turnuri de fildeş, aşa cum nu a stat nici însuşi Crist şi Apostolii săi; înseamnă a trăi mai departe sub aripele unui cadavru, care numai bine nu poate aduce neamului şi omenirii. Patriarhul a vorbit în numele Bisericii care ne trebue şi iată pentruce cuvântul Său a plăcut nu numai ortodocşilor ci tuturora cari oficial trebuiau să vină întru întâmpinarea Sa.

Prin gura Patriarhului nu a mai vorbit nici Roma cea moartă, nici Constantinopolul apus, ci însăşi cuvântul lui Crist care ne chiamă la o nouă biserică, *biserica vie*.

A vorbit *Patriarhul nostru*, *păstorul nostru*, care se coboară în mijlocul turmei sale spre a-i da viaţă nouă. Să ne bucurăm dar că vremuri noui ne-au adus oameni noui pentru biserica vieţei celei noui.

GEORGE BOTA

ŞCOALA NOASTRĂ DE CÂNTAREŢI

RAPORTUL DIRECTORULUI

Inalt Prea Sfinţite Stăpâne,

Incheind al doilea an de activitate şcolărească — de când aţi binevoit a-mi încredinţa conducerea Şcoalei de Cântăreţi bisericeşti de pe lângă Sf. Patriarhie — supun cunoştinţei I. P. S. Voastre următorul rezultat:

Cu anul şcolar 1925-1926, şcoala noastră căutând să-şi apropie cât mai mult spiritul şi litera noui organizări a acestor instituţii de cultură muzicală, aşa cum reiese din decizia dela 4 Februarie 1924, a trebuit în primul rând să facă faţă noului program şi pe măsură ce se făcea aplicarea cât mai strictă a lui, trebuiau noi profesori pentru noile obiecte ce se introduceau. In acest scop am cerut şi mi s'a aprobat prin *adr. Nr. 6759* din 16 Decembrie 1925 numirea de noui profesori, cari împreună cu ceilalţi şi-au făcut datoria cu prisosinţă şi în mod mulţumitor. Tot în acest timp pentru organizarea părţii administrative şi ţinerea arhivei am cerut în postul de secretar pe Ierod. Firmilian Marin.

Dându-mi seama din experienţa anului trecut de lacuna ce formează pentru instrucţia elevilor lipsa materialului didactic intuitiv, am cerut şi primit dela Casa Şcoalelor: tablouri religioase, istorice, higienice şi geografice.

Cu aceste câteva împliniri de lipsuri am păşit la deschiderea noului an şcolar ale cărui cursuri au durat dela 15 Octombrie până la 10 Iunie 1926, cu următorul rezultat:

Clasa 1.		Clasa 2.		Clasa 3.	
Inscrişi	32	Inscrişi	18	Inscrişi	12
Retraşi	4	Retraşi	3	Retraşi	—
Eliminaţi	3	Eliminaţi	—	Eliminaţi	—
Promovaţi	18	Promovaţi	9	Promovaţi	8
Corijenţi	5	Corijenţi	5	Corijenţi	1
Repetenţi	1	Repetenţi	1	Repetenţi	2
Amânaţi	1	Amânaţi	—	Amânaţi	1

Tot după prescripţiunile organizării celei noi, în zilele de 10—12 Iunie c., s'a ţinut examenul de diplomă cu elevii absolvenţi ai şcoalelor de cântăreţi din provincie după cum urmează:

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

București	Câmpulung	T.-Măgurele	Târgoviște
Prezentați 8	Prezentați 11	Prezenți 13	Prezentați 2
Promovați 8	Promovați 10	Promovați 5	Promovați 2
Repetenți –	Repetenți 1	Repetenți 8	Repetenți –

In total au fost declarați absolvenți cu diplomă în sesiunea Iunie c., din 35 elevi, 25, cari mai bine pregătiți vor face față lipsurilor de cântăreți dela sate și orașe.

Dacă însă la acest examen fiecare din școlile de mai sus au ținut să prezinte cât mai mulți absolvenți, în privința pregătirii elevilor s'a remarcat o considerabilă deosebire între școala din București și între cele din provincie: lipsite de personalul didactic și administrativ, de internat și supravegherea serioasă, ele n'au putut și nici nu credem să facă față noului program organizator, să-l pună în aplicare nici chiar în al 2-lea an dela constituirea lui. Constatarea noastră o motivăm cu observația că elevii dela T.-Măgurele și Târgoviște n'au putut fi examinați la Vocală, Contabilitate și alte obiecte, fiindcă nu le făcuse, iar pentru celelalte materii a fost nevoie de multă bunăvoință și indulgență.

Față de acestă existență săracă, nu știm dacă n'ar fi nevoie de desființarea lor și de contopirea lor în singura școală serioasă și de viitor, — cea de la București

Infine, sfârșitul anului școlar l-am sărbătorit într'o atmosferă pilduitoare pentru elevi, căci s'au împărțit premii celor meritoși, și au înfățișat și ei munca prin cântări frumoase și lucrări manuale și tot atunci s'a anunțat premiul de 500 lei anual pentru cel mai bun elev, dat d-l Fărcășeanu, cântăreț la biseriea Sf. Spiridon.

Vrednică de amintit este sârguința comitetului școlar căruia se datorește buna îngrijire a elevilor cu privire la hrana, lumina și dormitul lor.

Incheind cu această parte materială a școlii noastre, îndrăznim a spune câteva cuvinte și despre activitatea extra-școlară de aci: în afară de îndatoririle sale pur regulamentare și programatice, școala noastră a căutat prin profesorii respectivi, să dea elevilor și o zestre culturală și alta manuală. Astfel s'a înfiintat din broșurile donate de Casa Școalelor, Ministerul Cultelor și persoane particulare, biblioteca școalei cu peste 400 de volume.

Fără prea multă pretențiune, dar cu dorința de a ne afirma, am dat în ziua de 5 Decembrie 1925 un concert relegios, am organizat spre sfârșitul anului o excursie la Mânastirea Cernica, unde iarăș s'a dat un concert, iar în sărbătorile de peste an elevii au vizitat aproape toate muzeele și instituțiile mai de seamă din Capitală. Lipsindu-ne sălile manuale de căpetenie, școlarii au fost deprinși cu sculptura, înpletituri de rafie, sfoară, lucrarea periilor, din cari s'au organizat la finele anului o mică expoziție.

Inalt Prea Sfințite Stăpâne,

După toate cele înșirate mai sus ne permitem să menționăm aci și câteva gânduri și nădejdii de viitor.

Localul care s'a ridicat aci, sub imboldul și ocrotirea I. P. S. Voastre și prin osârdia Părintelui Eug. Bărbulescu, referent eparhial și membru în comitetul școlar, local înzestrat cu toate cele necesare unei instituții de învățătură și cu rost cultural, asigurat pentru mai târziu și din punct de vedere material, ne dă putința, sa întrezărim, poate chiar dela anul, înfințarea unui Cămin cultural pe lângă Sf. Patriarhie, care stăruind și promovând un program special și bine stabilit, va aduce în concertul celorlalte căminuri și atenee nota sa de specific și de real folos, iar pentru Sf. Patriarhie între celelalte instituțiuni culturale: el poate încadra într'un bogat program muzical o întreagă serie de conferințe cu rost moralizator. Poate realiza cu ajutorul școalei sale, șezători cu sens educativ și evanghelic și mai ales poate împrăștia, printr'o conștiincioasă și respectoasă cultivare a muzicei noastre bisericești, desgustul și ignoranța ce arată publicul nostru asupra originalității ca și a comorilor sale de frumuseți.

Urmărim de aci însă, și o latură experimentală și educativă pentru elevii noștri, cari după prevederile nouei organizații bisericești vor trebui să devie alături de preot și de învățător, factorul cultural al satelor noastre.

Bucuroși dar de un rezultat, din anul școlar 1925 1926, ceva mai bun decât anul trecut, Vi'l supunem cunoștinței I. P. S. Voastre cu nădejdea că buna voința și sprijinul ce ni-l veți acorda în viitor ne va permite să înregistrăm rezultate mai frumoase.

Sânt al Inalt Prea Sfinției Voastre, prea supus și prea plecat serv.

Director, Ierom. TEOFIL IONESCU

Secretar, FIR. MARIN

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

UN CONCERT LA PATRIARHIE

Un concert religios—național, vrednic de a fi însemnat în cronica vremii noastre, s'a dat în ziua de 22 Iunie, orele 5 p. m., în Sala Școalei de cântăreți din Curtea Sf. Patriarhii. Corul Școalei de Muzică bisericească din Chișinău de sub conducerea preotului Gh. Harghel, un distins maestru de muzică bisericească, s'a produs în fața unui auditoriu ales, fiind onorat și de prezența I. P. S. Patriarh Dr. Miron Cristea, însoțit de I. P. S. Sa Pimen Mitropolitul Moldovei, Gurie Arhiepiscopul Basarabiei, Ghenadie al Buzăului, P. S. Grigorie Botoșeneanu și alți înalți preoți ai bisericei noastre.

Programul a constat în cea mai mare măsură din bucăți religioase, desprinse din Sfânta slujbă a Vecerniei, a Utreniei și a Liturghiei.

El a fost împărțit într'un chip firesc în 3 părți: în prima parte s'au cântat cântări bisericești în stil oriental curat, așa cum se cântă și în bisericile noastre din Vechiul Regat. Frumusețea lor a stat în aceia că ele au fost cântate de aproape 30 de glasuri tinere, timbrate frumos, cu o foarte interesantă ținere de ison din partea vocilor groase: basul și baritonul.

«Aceste melodii duioase, care sunt cântarea poporului nostru—după cum le-a caracterizat atât de just părintele ieromonah Antonie, directorul acestei școli — ne-au mișcat pe toți prin aerul de smerenie și de adâncă evocare a trecutului nostru bisericesc și național.

In partea 2-a s'au cântat tot bucăți de muzică orientală, armonizată însă de părintele Harghel.

„Axiomul întâmpinării Născătoarei de Dumnezeu" și «La râul Vavilonului» au fost punctele culminante ale acelor cântări. Atât armonia lor, cât și interpretarea, au fost remarcabile. In deosebi «La râul Vavilonului» a impresionat adânc prin misticul interpretării. Părintele Harghel, armonizatorul lor, se dovedește a fi un lucrător priceput pe tărâmul muzicei bisericești. Sfinția Sa a îmbinat într'o armonie fericită melodia grecească a muzicei noastre vechi cu spiritul muzicei rusești, al căreia discipol, prin cultura pe care o are, Sfinția Sa și este.

A răsunat melodic și cu o frumoasă armonie «Cuvine-se cu adevărat» a D-lui Popescu-Pasărea, care era în asistență.

La urmă concertul s'a încheiat cu o serie de cântece naționale și populare deplin isbutite.

Un moment culminant al acestei alese petreceri duhovnicești l'a alcătuit însă cuvântarea de binecuvântare și recunoaștere a muncii și directivei, ce domnește acum în școala de muzică bisericească dela Chișinău, pe care a ținut'o I. P. S. Patriarh cu puțin înainte de sfârșitul concertului.

Iată o palidă reproducere a acestei **cuvântări**.

«Din timpul de peste o sută de ani, cât a stat pământul sfânt al Basarabiei sub stăpânirea colosului dela Nord, au rămas influențe adânci în sufletul poporului nostru moldovean.

Aceste înrâuriri au fost într'o bună măsură înrâuriri rele, dar nu au lipsit cu totul și înrâuririle bune.

Printre aceste înrâuriri bune, rămase de atunci, avem frumusețea săvârșirii cultului, care bucură duhovnicește pe toți cei care merg și vizitează orașele, sau chiar, în unele cazuri, însăș satele Basarabiei.

Am spus însă că au rămas și înrâuriri rele. Două sunt mai însemnate din înrâuririle acestea. Una este părăsirea picturii noastre vechi, bizantine, păstrată în strălucitele noastre monumente bisericești din vechiul regat, și chiar în celelalte provincii, pe ici și pe colo, și înlocuirea ei cu pictura realistă, apuseană, venită dela Po'onii Catolici.

A doua influență rea, și pe aceasta o socotim a fi chiar cu mult mai rea de cât cea dintâi, este aceia a pierderii muzicei noaste bisericești tradiționale și introducerea în locul ei a unei muzici streine.

Dacă Dumnezeu nu ar fi îngăduit ca să vă rumpem prin suferință și luptă de sub stăpânirea rusească, atunci s'ar fi rupt desigur încă un fir de preț din legăturile nevăzute, ce îi lega pe frații noștri basarabeni de sufletul neamului.

De aici importanța etnică a operei pe care o îndeplinește școala de cântăreți din

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

Chişinău. Ea înseamnă o legare din nou cu trecut, cu arta lui, cu sufletul lui.

Dacă veţi continua înainte pe calea aceasta, pe care mergeţi astăzi, şi dacă şi pe alte tărâmuri veţi relua legăturile cu sufletul vechiu al strămoşilor noştri, atunci veţi bine merita dela Patrie şi dela Biserica noastră. Prin nimic nu se poate îndeplini mai viu şi mai efectiv această lucrare de preţ de cât prin cântecul nostru bisericesc.

Prin aceasta veţi contribui într'o măsură însemnată la refăurirea unităţii noastre sufleteşti. Şi apoi I. P. S. Sa încheind cu mulţumiri I. P. S. Gurie, care patronează şi însufleţeşte o astfel de operă a binecuvântat coriştii şi pe maestrii lor, care au dovedit în adevăr că ştiu să cheltuească multă şi pricepută râvnă în slujba unei lucrări atât de nobile şi înfloritoare. Iar cânp, în urma unui scurt, dar cald cuvânt de mulţumire a Arhiepiscopului Basarabiei, coriştii au intonat un mişcat şi armonios «Pre Stăpânul, Patriarhul nostru Miron Doamne Il păzeşte», noi toţi am simţit firul de bucurie şi recunoştinţă, întovărăşit de rugă, îndreptându-se către Ceruri.

Concertul se terminase într'o stare de suflet obştească cu totul înaltă. Dar concertul de fapt se transformase într'o reală sărbătoare a Bisericii şi a Patriei.

Era întâiul concert dat în sala proprie a şcoalei de cântări de pe lângă Patriarhie, ridicată din obolul preoţilor şi cântăreţilor, şi cu chipul acesta era şi o inaugurare fericită.

Pr. TOMA CHIRICUŢĂ

CERCURILE PASTORALE

Protopopiatul II Teleorman Roşiori-de-Vede

1. *Cercul Roşiori* a ţinut şedinţă la 18 Aprilie în comuna Drăgăneşti. Serviciul divin s'a oficiat pompos de preoţii cercului, iar răspunsurile au fost executate de cântăreţi, sub conducerea d-lui Gh. Popescu, directorul liceului din Roşiorii de vede, care împreună cu alţi profesori şi elevi veniseră în excursiune şcolară.

Predica s'a rostit de pr. C. Marinescu, vorbind despre rolul femeilor în viaţa Mântuitorului Iisus Hristos.

La şedinţa de după amiază deschisă prin cântarea axionului de d-l Gh. Popescu „Vrednică eşti cu adevărat" a vorbit pr. Al. Popescu Scrioaştea despre datoriile către Ţară, după care elevii liceului au distrat pe auditori cu diferite cântece naţionale.

Cu această ocaziune păr., preşedinte distribue în mod gratuit celor de faţă din fondul cercului diferite broşuri ale inst. biblic trimise de Protoierie.

2. *Cercul Nenciuleşti* a ţinut şedinţă în ziua de 18 Aprilie în com. Licurici unde majoritatea populaţiei e de origină bulgară foarte credincioşi. După oficiarea serviciului divin în sobor, preoţii au citit un Te Deum de mulţumire lui Dumnezeu. Predica a ţinut-o pr. U. Dragnea explicând evanghelia zilei.

La şedinţa de după masă ţinută împreună cu a d-lor învăţători a vorbit pr. D. Biolănescu despre datoriile faţă de biserică prea puţin înţeles de cei prezenţi, fiindcă n'a căutat să se pogoare la puterea lor de pricepere. Tot acelaş rezultat l'a avut şi d-l învăţător Apostolescu vorbind despre Mihai Viteazul şi opera sa eroică, lipsindu-i entusiasmul.

Dacă nu folosim, în mijlocul cărora suntem trimişi să lucrăm, în zadar ne ostenim.

Păr. preşedinte complectează în mod mulţumitor pe vorbitori; după care împarte la o parte din popor, în mod gratuit, din fondul cercului diferite broşuri ale Inst. biblic trimise de Protoierie.

3. *Cercul Lăceni* ţinând şedinţă tot în ziua de 18 Aprilie la parohia Orbeasca de jos a făcut o profundă impresie mulţimii de credincioşi adunaţi în biserică atât prin serviciul divin cât şi predica rostită de pr. Fl. Dragnea, despre Femeile Mironoşite.

La parastasul pentru eroi a vorbit cu mult entusiasm pr. O. Popescu storcând lacrimi după feţele tuturor văduvelor de război.

Şedinţa după amiază s'a deschis in localul şcoalei cu rugăciunea „Impărate Ceresc" cântat de preoţi şi cântăreţi.

Conferinţa s'a ţinut de pr. Gh. Preda, vorbind despre „Starea religioasă a popo-

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

rului român în trecut şi în prezent" după care elevii şcoalei sub conducerea d-lui diriginte Constantinescu au executat mai multe imnuri şcolare şi recitări de poezii.

De la această şedinţă s'a colectat pentru cerc suma de 397 lei.

4. *Cercul Merişani* a ţinut şedinţă în ziua de 25 Aprilie 1926 în comuna Merişani.

A fost o adevărată sărbătoare la acest cerc. Din zorii zilei credincioşii se îndreptau pâlcuri, pâlcuri spre Sf. Locaş, serviciul divin fiind oficiat de subsemnatul protopop şi toţi preoţii cercului. Predica s'a rostit de păr. N. Mihăescu iar în piaţa comunei la monumentul eroilor s'a oficiat obişnuitul parastas după care subsemnatul protopop am schiţat în câteva cuvinte memoria celor dispăruţi. O zi frumoasă de primăvară, totuş natura părea tristă ca şi mulţimea de credincioşi simţind mult lipsa de ploaie. Deşi obosite, totuşi la cererea credincioşilor am slujit sfinţirea apoi chemând mila lui Dumnezeu prin rugăciunile de ploaie, după care concentrând atenţiunea mulţimii le-am explicat rostul întrebării Mântuitorului către Slăbănogul de 38 ani „Voeşti să fii sănătos" din evanghelia zilei. Dumnezeu îţi îndeplineşte dorinţa a-ţi vindeca suferinţele trupeşti, doreşte însă mai întâi să ai sufletul vindecat prin voinţa tare şi credinţă neclintită în Atotputernicia Sa.

Inainte de masă s'a ţinut şedinţa intimă, iar la ora 4 p. m., în localul şcoalei Păr. Gâdea a desvoltat subiectul „Sărbătorirea Duminicii în raport cu învierea".

S'a împărţit poporului în mod gratuit din fondul cercului diferite broşuri ale Inst. biblic trimise de Protoierie.

La această şedinţă s'a colectat pentru cerc 238 lei.

5. *Cercul Strâmbeni*, a ţinut şedinţă în comuna Căldăraru la 25 Aprilie.

Atât la serviciul divin de dimineaţă cât şi la şedinţa publică, publicul a arătat multă simpatie venind să asculte sfaturile şi îndemnurile păstorilor lor sufleteşti.

Predica a fost rostită de păr. preşedinte iar Conferinţa publică, despre lăcomia de avuţii, de pr. Gh. Popescu-Bucov.

6. *Cercul Bârla*. Şedinţa din luna Aprilie a ţinut-o în ziua de 18 în com. Ghimpeţeni

S'a oficiat slujba în sobor, parastas pentru eroi, predica fiind rostită de pr. Marin Rădulescu. La biserică puţini credincioşi ca şi la şedinţa după amiază. Părintele paroh local îşi asumă o mare parte din răspundere pentru nepăsarea enoriaşilor C. Sale. Mai multă râvnă şi zel pastoral decât alte îndeletniciri.

S'a colectat pentru fondul Cercului 120.

7. *Cercul „Sf. Ioan Hrisostom"* a ţinut o şedinţă în comuna Ciolăneştii din Deal II în ziua de 18 Aprilie. S'a oficiat slujba în sobor, predica fiind rostită de pr. Popescu Gărăgău. Credincioşii au arătat multă dragoste prin prezenţa lor la serviciul divin.

Răul cel mare e că şedinţa publică s'a suprimat pe motiv că poporul a fost chemat la primărie pentru diferite chestiuni. Preotul local trebuia din vreme să ia înţelegere cu autoritatea comunală. Desigur că n'a făcut-o şi vina cade asupra sa.

8. *Cercul Slăveşti*, combinat cu Cercul învăţătorilor au ţinut şedinţă în ziua de 25 Aprilie în Com. Slobozia Trăznitu.

Atât la Serviciul divin cât şi la şedinţa de după amiază publicul a răspuns în mod mulţumitor, Acest cerc, graţie hărniciei păr. preşedinte, în totdeauna a dat roade frumoase.

Protopop, Econ. FLORU IONESCU

* * *

Protopopiatul de Dâmboviţa

Duminică 18 Iulie cercul pastoral «Brăneşti» şi-a ţinut şedinţa în satul de reşedinţă. Prezenţa aci a P. Cucernicului Misionar Gala Galaction a atras şi alţi preoţi în afară de cei cari aparţin cercului, fiind faţă 29 inşi. Au venit pentru acelaş motiv d. I. Anastasescu, prefect al judeţului, V. V. Haneş, deputat, scriitorul I. C. Vissarion, I. Constantinescu, preşedintele Camerei Agricole, Bică, corespondentul ziarului« Dimineaţa», etc.

A predicat «Grigorie Gură de Aur» despre «cele 7 sf. Taine» Ce frumos vorbeşte! Auzindu-l grăind, fără să vrei, îţi răsare în minte chipul sf. Apostol Pavel. Vorbeşte cu mult mai frumos decât scrie.

La parastasul pentru eroi a vorbit parohul din Doiceşti, preotul Mitu, deţinător cu cinste şi al oficiului protopopesc. Negreşit a vorbit frumos; dar cât e negreşit de greu să vorbeşti în acelaş loc în care vorbeşte şi părintelele Grigorie? La «veşnica pomenire», cântat duios de corul bine organizat al preoţilor din plaiul Ialomiţei, au

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

răspuns clopotele şi salvele de focuri de arme de afară. Gorniştii au sunat «pentru onor».

Şedinţa publică, ţinută la şcoală, a fost deschisă de proistosul respectiv. Aci a vorbit părintele N. Popescu-Glodeni «despre păcatele societăţii de astăzi». Părintele din Glodeni este un bun vorbitor al cercului nostru, afirmându-se ca atare şi de data aceasta. Dar . . . . avut-a nenorocul, ca cineva din asistenţă să provoace a lua cuvântul după Sf. Sa, părintele Gri-Grigorie. A vorbit despre acelaş subiect.

Tot aci a vorbit şi d. profesor V. V. Haneş, deputat de Dâmboviţa, despre «contribuţia clericilor la formarea limbii şi literaturii româneşti». Incepând cu diaconul Coresi, a terminat cu Gala Galaction, trecând în revistă pe toţi vlădicii şi clericii noştri, cărora literatura românească le datoreşte existenţa sa. — Adaug că d. Haneş este un bun prieten al cercurilor preoţeşti şi nu odată predicile şi conferenţele sale au fost împărtăşite credincioşilor noştri.

Parohul din localitate a mulţumit la urmă tuturor, pentru darurile spirituale ce au făcut turmei sale.

Cu acest prilej s'a trimis Sanctităţii Sale Patriarhului nostru o telegramă cu mulţumiri pentru achiziţia fericită a Bisericii făcută în persoana părintelui Grigorie Pişculescu.

De Asociaţia preoţilor dâmboviţeni, reprezentată la acest cerc prin preşedintele sau şi prin aproape tot consiliul său de Administraţie, s'a pus la cale un adevărat atentat contra libertăţii părintelui Galaction. Punându-i-se la dispoziţie mijloacele de transport de către Asociaţie, să fie invitat la cel puţin o şedinţă a cercurilor pastorale din fiecare circumscripţie.

Părintele Galaction s'a prins în această urzeală a dorinţei noastre fierbinte, făgăduind de acum două conferinţe la Universitatea populară din Pucioasa, ce va lua fiinţă chiar în vara aceasta sub auspiciile Asociaţiei noastre.

Proistos, Preotul CORNELIU N. CERCEL

ŞTIRI DIVERSE

D-l G. Caliga, secretarul cancelariei Sindicatului Ziariştilor din România, pentru a comemora a 25-a aniversare a întemeierii Sindicatului Ziariştilor din Bucureşti, publică un mare Almanah istoric al Presei din România şi a celei româneşti de pretutindenea.

Această lucrare cuprinde date istorice asupra tuturor publicaţiunilor ce au apărut în ţară de la naşterea la noi a acestei îndeletniciri intelectuale, biografiile tuturor acelora cari au scris-o, istoricul diverselor asociaţiuni de presă din România noastră de azi şi a ziarelor româneşti din afară de hotarele ţării.

I. P. S. Patriarh a onorat această pubicaţiune cu o preţioasă autobiografie pe care o reproduce în numărul nostru de astăzi.

Inalta Chiriarhie recomandă călduros Almanahul Presei din România, pentruca prin felul cum este scris şi prin hogăţia materialului merită să facă parte din orice bibliotecă, particulară sau publică.

* * *

MILA CREŞTINĂ

Din iniţiativa şi prin stăruinţa Păr. Constantin Năescu de la Biserica «Capra» din Capitală s'a colectat de la enoriaşi o sumă de bani cu care s'a cumpărat copiilor ocrotiţi de Societatea «Amicii orbilor» 25 m. pânză olandă pentru şorţuri şi s'au adus în ziua de Paşte şi Sf. Gheorghe vin, friptură şi cozonaci.

Aducem la cunoştinţa publică acest gest frumos al Păr. C. Năescu cu nădejdea că el va găsi mulţi imitatori.

* * *

Aflăm cu o deosebită mulţumire că din iniţiativa şi cu spesele locuitorilor Ioan Bucurescu şi Grigore Butulei s'a construit în cimitirul parohiei Proviţa de jos, jud. Prahova, o capelă fără altar, care să servească numai la prohodirea morţilor.

Noi trimitem acestor buni creştini patriarhiceasca Noastră binecuvântare, rugând pe bunul Dumnezeu a le răsplăti din darurile Sale cele bogate.

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

Aflăm cu multă plăcere ştirea că d. Zamfir Ionescu, şeful atelierelor tipografiei Cărţilor Bisericeşti a fost decorat cu medalia Meritul Comercial şi Industrial cl. II-a; Este a treia dinstincţiune cu care e onorat, de M. S. Regele, acest harnic maestru, după o muncă de aproape 44 ani pe ogorul tipăriturilor bisericeşti.

* * *

Absolventul de seminar G. N. C. Marinescu din parohia Vulcăneşti Prahova, care împreună cu alţi săteni au lovit pe preotul Gh. Dinescu în scop de a-l descuraja şi pleca din sat şi să-i ia el locul, a fost pedepsit de către Inalta chiriarhie de a nu mai fi hirotonit preot în cuprinsul acestei eparhii.

* * *

D-l Haralambie Pătraşcu din parohia Ariceşti Rahtivan a dăruit bisericii locale un rând de veşminte în valoare de 15.000 lei şi un policandru de aluminiu în valoare de 10.000 lei. Ii aducem călduroasele noaste mulţumiri.

Vizită canonică

I. P. S. S. Patriarhul Miron a făcut în zilele de Vineri, Sâmbătă şi Duminecă 9, 10 şi 11 Iulie o vizită canonică de control la mai multe biserici din Câmpulung-Muscel.

Astfel a cercetat biserica din Apa Sărată (C.-Lung) a părintelui N. Mănescu un preot harnic şi vrednic. In Biserica mânăstirii Negru Vodă 3 preoţi au slujit o Doxologie pentru I. P. Sf. Sa; iar la urmă I. P. Sf. Sa ca răspuns la bineventarea preotului Petre Dragomirescu a arătat credincioşilor necesitatea de-a ne ruga, de-a ne concentra sufleteşte şi a ne pune sub scutul ocrotitor al părintelui ceresc. Altcum am rămâne cu un suflet gol şi ca nişte orfani ai nimănui. Mângâe apoi pe orfanii de-acolo. La urmă cercetează şi inspectează întreg orfelinatul, aflând totul în curăţenie şi ordine.

Tot în Câmpulung a inspectat biserica Domnească a pr. Gh. Moisescu, biserica Mucenica Marina şi biserica Sf. Nicolae, unde a rămas prea plăcut atins de frumoasele odăjdii şi scule ale bisericii, unde parohul pr. I. Rizescu îşi vede exclusiv de biserică oficiind slujbe zilnic spre edificarea poporului. Drept recompensă arhierească I. P. S. Sa a distins pe vrednicul preot cu brâu roşu.

La ora 5 d. a. intreagă intelectualitatea oraşului s'a întrunit în sala mare a Primăriei unde, după ce corul bisericii Domneşti a cântat câteva piese bisericeşti, d-l primar I. Nicolau a bineventat pe înaltul oaspe, care varsă pe unde trece rouă de mângăere şi întărire în sufletul credincioşilor, ceeace şi în Câmpulung era atât de necesar.

Cuvântul răspuns al patriarhului Miron a produs e adâncă impresie mai ales că pedeoparte îndruma clerul la împlinirea chemării preoţeşti, ferindu-se în năzuinţele asigurării traiului lor şi al familiei de a cădea în ocupaţii de speculă şi incompatibile cu misiunea lui superioară; dealtă parte a îndrumat pe credincioşi a nu confunda eventuala greşală a preotului cu însăşi biserica. Analisează apoi frumoasa rugăciune a lui Efrem Sirul ca fiecare om să se uite mai întâi în oglinda sufletului propriu şi atunci va judeca cu iertare pe deaproapele său.

A continuat inspecţia la biserica din Dragoslavele, fiind bine impresionat de ocupaţia lăudabilă a parohului I. Răutescu, care pe lângă cele bisericeşti a scris şi o voluminoasă monografie a comunei şi se îndeletniceşte cu colectarea de inscripţii vechi.

Mânăstirea Nămăeşti a vizitat'o acum pentru prima dată, fiind mulţumit cu modul de restaurare a bisericii cioplite în stâncă şi a caselor arse şi zdrobite în răsboiu. A ţinut maicelor o caldă cuvântare, îndemnându-le, ca acolo aşezate în vârful stâncii să lapede — caşi sfinţii *Stâlpnici* — grijile lumeşti şi se trăiască în armonia sfântă a vieţii monahale.

A mai inspectat apoi biserica cea mare din Rucăr şi — fiind spre seară — a trecut peste Bran la Braşov.

Iarăş nazaricuşi...

Nazarinenii sau nazaricuşii, prea cunoscuta sectă religioasă, lucrează şi acum, ca de obicei, împotriva legilor ţării. Predicatorii săi se strecoară mereu prin sate, pentru a lăţi în

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

massele țărănimii învățăturile sectei și a produce anarhie.

In tot locul unde se ivesc, înființează «comitete» de propagandă, și le înzestrează cu banii necesari. Astfel izbutesc să cumpere noui aderenți pentru cauza sectanților nazaricuși.

Un țăran d'aceștia, câștigat cu totul în favoarea sectei, a ajuns zilele acestea în fața consiliului de răsboi dela Cluj. Ziarele locale raportează despre acest caz următoarele:

Soldatul Ioan Mlediu, din regimentul 85 din Oradea-Mare, de credință nazarineană, a fost dat în judecată consiliului de răsboi, întrucât a refuzat depunerea jurământului de credință și prinderea armelor în mâni. In cursul desbaterilor el a expus «principiile» sectei nazarinene, susținându-le întru toate și s'a apărat spunând, că a fost multă vreme bolnav și astfel n'a fost aflat apt pentru serviciul militar, decât la a treia recrutare. A avut aprindere de plămâni și alte boale, încât n'a crezut niciodată că se va mai însănătoșa. Atunci i-au căzut în mână niște cărți religioase și a început a se adăpa cu multă râvnă din izvoarele lor. A citit în special Biblia, și de acolo a învățat că toți aceia cari prind armele în mâni săvârșesc păcat de moarte. S'a rugat apoi pentru însănătoșirea lui, și Dumnezeu i-a îndeplinit această rugăciune.

De atunci a devenit nazarinean convins.

Impreună cu mamă-sa și-au procurat o mulțime de cărți de ale sectei nazarinene și astfel a avut ocazie să invite toate rugăciunile lor, simțindu-se cu fiecare zi mai «curat» sufletește și tot mai sănătos trupește. In etate de 24 ani a fost recrutat, dar n'a putut să renunțe la «religia» lui, și deci nu putea prinde nici arma în mână.

A mai declarat că ori cât de mare pedeapsă i se va da, va ispăși-o, dar arma în în mâni nu va prinde nici pentru viitor și nici nu va presta legiuitul jurământ.

După desbaterea procesului, consiliul a adus sentință, condamnându-l la patru ani închisoare...

Cântările liturghiei pentru copii și popor compuse pe note liniare de distinsul cunoscător al muzicei bisericești, prof. D. G. Kiriac, la cererea și îndemnul I. P. Sf. patriarh Miron, au ieșit de sub tipar și se pot procura dela autor cu prețul de lei 25.

Sfântul Sinod a hotărât a se introduce în toate școalele, biserici, seminarii etc. ca astfel preoții să le învețe și să poată cânta la generalizarea lor, *b)* a rugat pe Onor. Ministru al instrucțiunii — care în principiu a aprobat de mult ideea dată de I. P. Sf. patriarh — de toți învățătorii, și în toate școalele primare și cântarea lor în biserici de elevii școalelor. Asemenea în cele secundare și profesionale.

In Arhiepiscopia Bucureștilor sunt rugați preoții și cântăreții bisericelor a se întruni în cursuri speciale spre a le învăța, ceeace va reuși ușor — fiind cântările melodice, tradiționale, serbătorești și duioase.

Atenție. Onor. preoți, sunt poftiți a nu adresa scrisorile oficiale către conducerea centrală a arhiepiscopiei Bucureștilor la persoana chiriarhului, care poate fi absent, ci așa: *„Către Sfânta Arhiepiscopie-Mitropolie ortodoxă„* din *București*. Dealul Patriarhiei. Aceasta se cere spre evitarea întârzâerilor.

MULȚUMIRI

Consiliul parohial al parohiei Brătășanca, județul Prahova aduce mulțumiri următorilor enoriași:

1. Simion Ion cara a cumpărat un steag și un rând de veșminte bisericești, în valoare de 18000 lei.

2. Manta Gh. Stroe care a construit o clopotniță pe cont propriu costând 25000 lei și a donat bisericii un clopot în valoare de 11000 lei.

3: Ion Stoian Dulgheru, Nicolae Ștefan Toader, Vasile G. Stroe, Manta St. Tudor și Gh. Voinescu cari au împrejmuit curtea bisericii pe a lor cheltueală.

4. Mihai Tudorache Anghel pentru donația unui miruitor de argint.

5. Constantin G. Moraru pentru procurarea a șease Minee legate în piele și pânză.

* * *

D-l Nicu Gherghiceanu comerciant de vinuri enoriaș al bis. Silivestru, a dăruit pentru repararea localului dela Căldărușani, destinat seminarului monahal, suma de 10 mii lei.

De asemenea d-na Elena Nicolau din aceiaș

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

parohie a dăruit suma de 15000 lei pentru veşminte bisericeşti la biserica Silivestru.

Fapta acestor doi buni creştini vorbeşte singură. De aceia Noi le aducem călduroase mulţumiri pentru aceste danii.

Dumnezeu să le îmmulţească darul.

* * *

Un dar de lei 2000 a făcut I. P. Sf. patriarh Miron orfelinatului foarte bine îngrijit de băieţi din Oradea cu ocazia visitei sale din 16 Iunie 1926.

* * *

De asemenea cu prilejul mergerii la Câmpulung a mai dăruit orfanilor de acolo 2000 lei şi celor dela Suzana 5000 lei.

BIBLIOGRAFII

Demascarea Baptiştilor. In editura *tipografiei diecezane* ort. rom. din Arad a apărut «*Combaterea catehismului baptiştilor*» de P. S. Sa Episcopul Aradului *Dr. Grigorie Gh. Comşa*. Biblioteca «*Semănătorul*» No. 172. Preţul 5 lei.

Specialistul eminent al Bisericii noastre în materie de secte P. S. Sa Episcopul *Grigorie* al Aradului, urmăreşte pas cu pas acţiunea distrugătoare a sectarilor. Din pana iscusită a P. S. Sale au apărut până acum o serie de lucrări admirabile şi de nepreţuit folos în lupta contra sectelor. Prin lucrarea sa cea mai nouă «*Combaterea catehismului baptiştilor*» secta cea mai numeroasă primeşte o lovitură aplicată din plin, sub care vor trosni din temelii capiştile susţinute de valuta forte de peste ocean. Care suflet de bună credinţă se va mai lăsa amăgit de baptişti dacă va vedea că aceşti anarhici religioşi *au furat* chiar «*Crezul*» Bisericii noastre.

Fiecare capitol din «Combatere» este câte o demascare a baptiştilor. Rând pe rând sunt scoase la lumina zile contrazicerile fundamentale din mărturisirea lor de credinţă care se dovedeşte că este conglomerat de ciudăţenii şi imposibilităţi religioase.

* * *

Biblioteca creştinului ortodox. Tiparul Tipografiei Diecezane, Arad.

Astăzi, când sufletele credincioşilor noştri sunt ademenite în diferite tabere străine, P. S. Sa părintele Episcop al Aradului: *Dr. Grigorie Gh. Comşa*, a dat semnalul pentru intensificarea propagandei ortodoxe. Intre alte mij'ace efective a hotărât să pună la dispoziţia clerului şi poporului o serie de broşuri, în cari într'un limbagiu uşor şi pe înţelesul tuturor, să se arate netemeinicia atacurilor şi să desvălească intenţiunile adevărate ale protivnicilor legii şi bisericii ortodoxe. Rând pe rând vor fi demascaţi toţi cei ce încearcă să submineze temelia bisericii ort., a neamului şi a statului nostru.

Până acum au apărut următoarele broşuri:

No. 1. *Dr. Gh. Ciuhandu:* Un neam şi-un suflet.
„ 2. *Dr. Grigorie Gh. Comşa:* Pruncii trebuesc botezaţi, dar numai odată.
„ 3. *Pr. N. Popovici*: Legea ortodoxă în trecutul nostru.
„ 4. *Pr. Ingatie Dihor*: Lupta pentru cruce.
„ 5. *Dr. Gh. Ciuhandu*: Calea vieţii şi calea morţii.
„ 6. *Dr. Grigorie Gh. Comşa:* Luptele baptiştilor împotriva preoţimii române.
„ 7. *Pr. Caius Turicu;* Primiţi sf. taină a cuminecăturii.
„ 8. *Pr. Cornel Magier:* De ce cinstim noi icoanele şi sfânta cruce.
„ 9. *Protosincel Iustin I. Suciu:* Să ne mărturisim Preotului (Spovedania).
„ 10. *Dr. N. Iorgovan:* Despre păcatul beţiei.
„ 11. *Protosincel Policarp P. Moruşca:* Sfânta Scriptură şi tradiţia Sfântă.
„ 12. *Pr. Ştefan R. Lungu*: Posturile şi însemnătatea lor.
„ 13. *Emilian Căpitan*: Oglinda Pocăinţelor.
„ 14. *Dr. Grigorie Gh. Comşa:* Credinţa şi Botezul.
„ 15. *Ioan Felea:* La Hristos fără Pocăiţi.
„ 16. *Dr. Ştefan Cioroianu:* Cinstiţi, ascultaţi şi iubiţi biserica voastră strămoşească.
„ 17. *Pr. D. Codreanu*: Despre căsătorie.

Se pot comanda dela Librăria diecezană din Arad cu preţul 3 Lei de număr.

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

DUMITRU POPESCU

Calea ŞERBAN-VODA, 23 — Telefon 62/04

Lângă Biserica Sf. Spiridon — Fondat în anul 1890

BUCUREŞTI

MARE MAGAZIN ŞI ATELIER ROMANESC

SPECIAL PENTRU HAINE PREOŢEŞTI ŞI ODĂJDII BISERICEŞTI DE MĂTASE CU FIR ŞI FĂRĂ FIR

Se găsesc gata şi de comandă, cu preţurile cele mai reduse şi calitatea cea mai superioară

MARELE MAGAZIN

Posedă tot felul de obiecte bisericeşti, de argint şi metal, bine aurite şi lucrate în stil românesc.

Evanghelii legate în argint şi alpaka, cizelate artistic, aurite şi argintate.

Epitafe pictate în stil bisericesc pe pânză şi mătase, în toate culorile.

Steaguri (prapore) bine pictate.

Icoane de argint marcat şi metal, bine aurite şi argintate, în diferite mărimi, de biserică şi de casă.

Chivote în formă de bisericuţă, cu turle, de alpaka, bine argintate şi aurite, precum şi de argint marcat.

Garnituri de Sfinte Vase comlecte: *potir, disc, steluţă, copie şi linguriţă,* de argint şi de alpaka, (metal) bine aurite şi argintate în foc.

Cădelniţe de diferite mărimi, aurite, argintate şi cizelate.

Candele de argint şi de metal (alpaka) cu trei lumânări precum şi fără lumânări, bine aurite şi argintate, pentru Biserică şi pentru casă.

Cruci pentru Sfânta Masă, de argint şi alpaka, de toate mărimile, precum şi cruci de botez, fără postament şi cu postament.

Cununii de argint şi de metal, aurite şi argintate, diferite forme, cu pietre şi fără pietre.

Cruci de Economi, Stavrofori, de argint şi aurite, cu pietre şi fără pietre, aduse special din străinătate cu lanţurile şi cutiile lor speciale.

Sfesnice pentru Sfânta Masă, cu trei braţe şi cu şapte braţe (7 lumânări) de metal, bine aurite şi argintate.

Sfesnice mari Impărăteşti, de bronz şi alamă, frumos lucrate şi bine aurite, aduse din străinătate.

Policandre de alamă cu 12, 18 şi 24 lumânări, de alamă şi bronz, lucrate în stil românesc cu câte o figură de înger între lumini, toate din cele mai bune metale şi bine executate.

Sfesnice de lemn, sculptate şi bine aurite, pentru iconostase şi la Icoana Maicii Domnului.

Icoane mari Impărăteşti, de argint şi lemn, bine pictate.

Icoane (praznicare) de lemn, bine pictate.

Se primeşte orice comandă din nou, precum şi orice reparaţii de obiecte bisericeşti sau lucrări totale.

Un costum de haine preoţeşti din stofe se execută în 24 ore, cu materialul magazinului, sau al clientului, cu preţuri foarte reduse.

În magasin se mai găsesc **pălării model preoţesc,** gata aduse special din străinătate. **Culioane preoţeşti** de toate culorile, **cordoane de moar de mătase** pentru Consistoriu şi Protoerei, toate culorile admise.

Toţi Onor. Preoţii cari au lucrat haine negre sau veşminte în atelierul meu dela 1915 şi până azi, pot să-mi trimeată o carte poştală cu anul în care a făcut haine şi eu după măsura aceea fac orice haină cu modificările cerute de Onor. Client, fără să vie pe cheltuială la Bucureşti.

La terminarea comenzii, o expediez cu poşta pe adresa Onor. Client fără nici un rizic pentru Domnia-Sa.

INŞTIINŢARE

Rog notaţi bine că Magazinul şi atelierul meu nu are nici o tovărăşie sau asociaţie cu alte firme sau magasine din Bucureşti sau din alte oraşe din Ţară.

Rog nu credeţi celor ce vă spun lucruri ce nu corespund adevărului în această privinţă.

Magazinul şi atelierul sunt sub conducerea mea personală şi sub firma arătată.

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

TIPOGRAFIA CĂRŢILOR BISERICEŞTI